

395

35

novembre/
desembre
1993

La MÓNICA

de Barcelona

Els barcelonins
valoren la qualitat
de vida de la ciutat

L'Oficina d'Atenció
al Ciutadà
a Nou Barris

Jordi Sopena,
presideix la Junta
Arbitral de Consum
de Barcelona

Barcelona
i la Gent Gran

Si busques feina,
fes-t'ho amb
el Servei Local
d'Ocupació

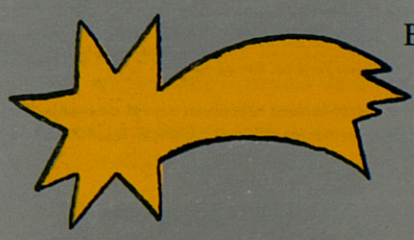

Nadal al monestir
de Pedralbes

I després de
l'Estat de benestar,
què?

Ciutat Vella,
el cor de la ciutat

Bones festes!

NADAL ESPORTIU '93

A LES INSTAL·LACIONS OLÍMPIQUES

del 27 de Desembre al 5 de Gener

Activitats per nens de 3 a 4 anys

Mati: de 9 a 13'30 h. Tarda: de 16 a 19 h.

Opció d'1 a 8 dies

Inscripcions:
a partir del
20 de Desembre

Preu des de
500 pts.

INFORMACIÓ i INSCRIPCIÓ:

- ★ Piscines Bernat Picornell Tel. 423 40 41
- ★ Pavelló de l'Espanya Industrial Tel. 426 79 73
- ★ Centre Municipal de Vela Tel 221 14 99
- ★ Polisportiu Claror Tel. 207 06 40
- ★ Polisportiu Carrer Perill Tel. 459 44 30
- ★ Complex Esportiu Can Dragó Tel 276 04 80
- ★ Palau d'Esports de la Vall d'Hebron Tel 428 39 52
- ★ Pavelló El Carmel Tel. 357 19 08
- ★ Polisportiu Nova Icària Tel. 221 25 80
- ★ Complex Esportiu "Mar Bella" Tel 221 06 76

- Algunes instal·lacions ofereixen servei de menjador i d'altres realitzen camps específics.
- Per més informació: ÀREA D'ESPORTS Tel. 402 30 00

Ajuntament de Barcelona

President:

Guerau Ruiz Pena

Consell Assessor:

Francisco Longo, Ferran Mascarell,
Josep M. Figueras, Manuel de Forn,
Manuel Tuñí, Enric Casas,
Angela Vinent, Carme Turró,
Manuel Villalante, Manel Blasco.

Director:

Toni Puig

Coordinació:

Irene Pagès

Adjunta a Redacció:

Dolors Pinart

Edita:

Regidoria de Presidència
Ajuntament de Barcelona

**Autoedició, fotomecànica
i impressió:**

Impremta Municipal. Exp.9234298
Dipòsit legal: B. 14.742-1990

Disseny gràfic:

Ferran Cartes/Montse Plass

Maquetació:

Impremta Municipal. Beatriz González

Fotografia:

Jaume Soler. F. Ontañón.
Oficina Tècnica d'Imatge, fotògrafs:
Antonio Lajustícia, Rafael Escudé.

Col·laboren en aquest número:

Marta Balaguer, Imma Bartolomé,
Carme Blasi, Cesc, Pere Duran,
Montse Ginesta, Pep Gómez,
Manuel Muntada, Dionisio Ortiz,
Toni Puig, Jordi Vizcaino,
Joan Lluís Zafón.

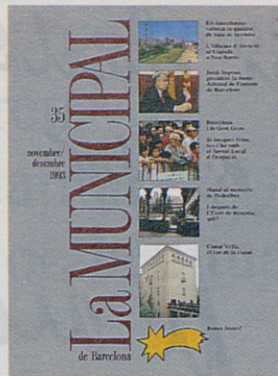
A la secció Debat Obert:

Ramon Alberch, M. Àngels Albertos,
M. Dolors Àlvarez, Mercè Armengou,
Carles Escarpanté, José Fernández,
Amàlia Ganga, Cristina López,
Àngela Muñoz, Rosa Navarro,
Xavier Olivella, Rafael Torrella,
Romà Torrents.

Adreça:

Plaça de Sant Jaume,
Regidoria de Presidència.
08002 - Barcelona
Tel. 402 70 00

Sumari

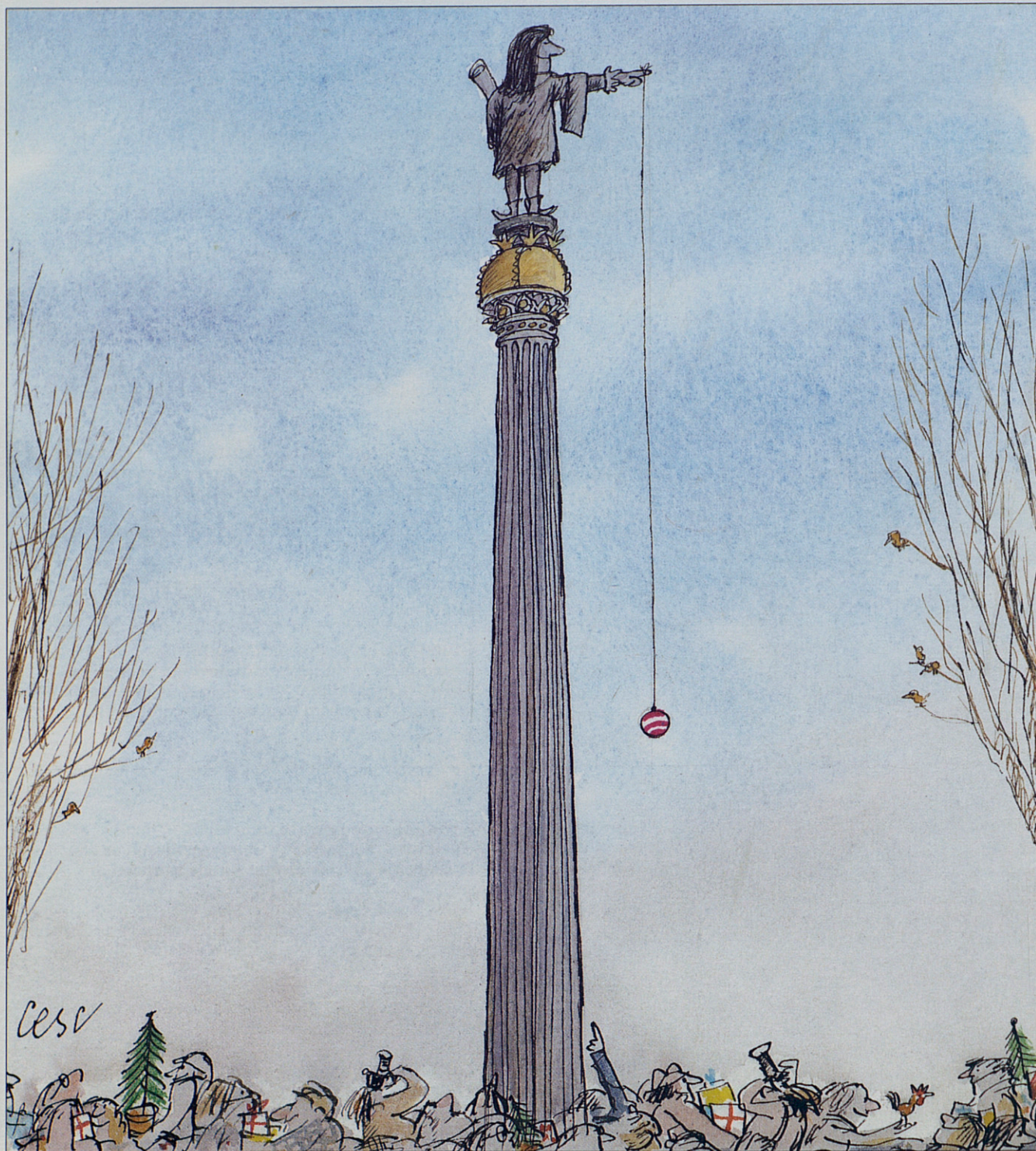

Nadala	Aquest any l'Alcalde felicita el Nadal des de La MUNICIPAL	4
Editorial	Els barcelonins valoren la qualitat de vida de la ciutat Després d'un any dels Jocs, i malgrat la crisi, els barcelonins valoren la qualitat de vida de la ciutat.	5
Fets i projectes	Coses que cal subratllar.	6
Els quatre cantons	Si busques feina, fes t'ho amb el Servei Local d'Ocupació Un servei que cal tenir més present.	8
	Barcelona, una aula oberta per als escolars de fora Nens i joves coneixen una Barcelona que els fascina.	9
	L'Oficina d'Atenció al Ciutadà a Nou Barris El ciutadà és el centre de tot el que el municipi es proposa i fa.	10
	La Gent Gran ha parlat entre ella i a la ciutat Clou un any dedicat a la gent gran que amb la seva veu proposa i demana, ofereix i acull.	11
Entrevista	Jordi Sopena, presideix la Junta Arbitral de Consum de Barcelona Quan l'usuari d'un servei no està content de la seva qualitat, sap on adreçar-se per buscar solucions..	12
Ajuntament endins	Ciutat Vella, el cor de la ciutat El centre de la ciutat és la Barcelona de tots. El Districte de Ciutat Vella pensa, primer, en els seus ciutadans. Però també té present la ciutat.	17
Dossier	Barcelona i la Gent Gran Un dossier per conèixer tot el que fa l'Ajuntament amb i per a la gent gran de la ciutat.	D/277
Reportatge	Nadal al monestir de Pedralbes Una visita sentimental a un monestir que des de fa sis-cents anys és un tros viu de Barcelona.	23
Debat obert	I després de l'Estat de benestar, què? Tots els mitjans de comunicació parlen de reformes. Què en diuen els treballadors municipals?	28
Eurociutats	La política social europea i les ciutats Eurociutats té projectes que cal conèixer i convertir en política i serveis de ciutat.	32
Amanida de notícies	La ciutat continua viva i el municipi hi té molt a veure..	34
Taula de joc	Sempre cal estar a punt per al joc	38
Molt personal	Jubilacions Voluntàries Per segona vegada hi ha treballadors municipals que s'acullen a la jubilació voluntària..	40

Nadal

Bon Nadal
i millor any 94!

M. de de de de de

Cesc

Els barcelonins valoren la qualitat de vida de la ciutat

FRANCISCO ONTAÑÓN

FRANCISCO ONTAÑÓN

Barcelona té més qualitat de vida. Això afirmen els barcelonins consultats en l'estudi sobre la "Imatge de Barcelona un Any després dels Jocs Olímpics" realitzat pel professor d'ESADE Francesc Valls.

Els ciutadans creuen que els Jocs van modificar les estructures urbanes —s'ha insistit repetidament sobre aquest tema— i que han modificat la mentalitat dels barcelonins, la seva sensibilitat cap a la ciutat i l'autoafirmació de ser ciutadà de Barcelona.

Aquestes són, en resum, les conclusions de l'estudi que caldrà tenir present en la planificació, la programació i la prestació dels serveis municipals.

1) Els barcelonins consideren Barcelona, per damunt de tot, com a centre arquitectònic, gràcies a l'exquisida oferta clàssica ampliada, arran dels Jocs Olímpics, amb l'obra moderna. Aquesta percepció es completa amb l'element cultural: d'aquesta manera, arquitectura i cultura són els trets cabdals de la nova imatge de Barcelona, que es perfila afegint-hi també els atributs de centre de negocis i centre turístic.

Decau entre la mostra, la imatge industrial de Barcelona, mentre que es consagra la imatge de ciutat terciària.

2) Les rondes, l'obertura al mar i l'estètica urbanística són els elements d'infraestructura que han evolucionat més, segons els barcelonins, durant els darrers deu anys. Tot i que es percep una millora, les assignatures pendents de la ciutat encara són la circulació viària i la seguretat ciutadana.

D'altra banda, els barcelonins creuen que la projecció internacional de la ciutat ha assistit a un canvi transcendent al llarg de la dècada. L'oferta cultural, els serveis i equipaments i la neteja es

consideren substancialment millors (per aquest ordre), mentre que els preus són notablement més cars que fa deu anys.

3) Comparant Barcelona amb les principals ciutats europees, la mostra la situa en un bon lloc.

D'aquesta manera, enfront la majoria de ciutats, Barcelona es presenta com una ciutat més equilibrada en producte i imatge, no més superada per Londres i París (millor imatge) i Amsterdam (millor producte).

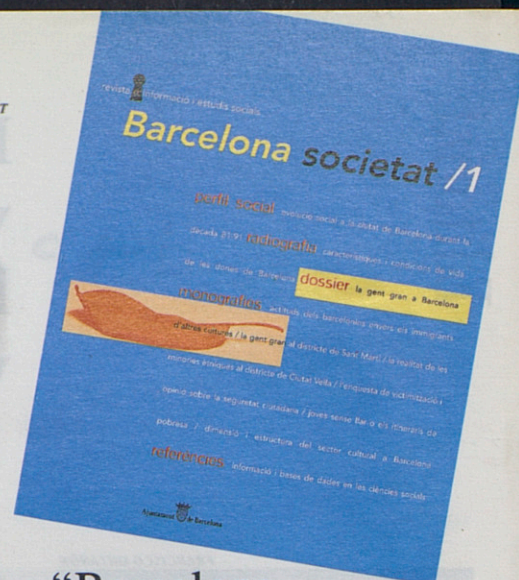
4) Els barcelonins tenen clar que l'Ajuntament de Barcelona és qui ha contribuït més al canvi d'imatge de la ciutat, seguit, de lluny, per la Generalitat de Catalunya. Hi ha unanimitat en considerar que el govern central és qui menys ha aportat.

El COOB i les empreses privades queden en tercer i quart lloc, respectivament, dins del ranking.

5) Tres quartes parts dels enquestats estan convençuts que Barcelona rendibilitzarà la millora de la seva imatge amb l'expansió exterior. Aquesta expansió es materialitzarà en una major afluència turística i de qualitat de viatges de negocis, en un reconeixement més gran que li permetrà ampliar la seva capacitat internacional de fer negocis i en més inversió estrangera.

Quan la crisi apreta, tenir present allò que els ciutadans opinen i valoren —fruit també del nostre treball—, anima: et fa acabar el 93 més serè i et dona energies renovades per fer un 94 de serveis millors per a la ciutat i els ciutadans. Amb recursos escassos, però amb la voluntat de més qualitat i productivitat. █

SJABBE VAN SELFHOUT

Salut i ambient de treball a Barcelona

Fa sis anys, l'Ajuntament de Barcelona va crear el Consell Assessor de Salut Laboral, un marc de participació dels agents socials per assessorar en matèria de promoció de la salut i del benestar dels treballadors barcelonins.

El Centre de Salut Laboral, òrgan tècnic del Consell, ha dissenyat, implementat i avaluat programes de salut amb la col·laboració de diverses empreses i ha treballat en el disseny d'un sistema d'informació sobre salut i condicions de treball, imprescindible per fer polítiques efectives.

Avui podem presentar resultats. S'ha fet un document sobre salut i ambient de treball a Barcelona que descriu quina és la situació i la tendència dels principals problemes associats a la salut i les condicions de treball a Barcelona. Per a la seva elaboració s'han revisat les fonts d'informació existents i, en els casos en què no n'existien, s'han realitzat estudis específics.

La promoció de la salut en general i la creació d'ambients de treball saludables és una responsabilitat col·lectiva: els empresaris, els treballadors i les administracions públiques hi estan implicades.

L'interès del Consell Assessor de Salut Laboral de l'Ajuntament de Barcelona és, precisament, que aquest document contribueixi a augmentar el coneixement de l'estat de salut dels treballadors i els condicionaments que l'afecten, així com la col·laboració entre tots els agents socials a fi d'assolir la Barcelona del treball saludable.

Temporada d'Exposicions a la Virreina

No us perdeu les exposicions de la Virreina aquesta temporada. A més, ara no tanque al migdia.

"Fragments" és una mostra que reuneix una part important de la col·lecció Rafael Tous, la que fa referència als inicis de l'art conceptual a Catalunya i a l'evolució d'alguns artistes integrants del moviment durant la dècada dels vuitanta. Podeu veure aquesta exposició fins al 2 de gener del 1994.

El tema central de l'exposició "En trànsit", d'Eugènia Balcells, és l'home en la multiplicitat i la complexitat de percepcions que podem tenir: La podeu veure també fins al 2 de gener.

"Diferents natures" explora els lligams entre l'art contemporani i la natura de les propostes de mitjan anys seixanta fins ara. Aquesta exposició es pot veure des del 17 de gener fins al 13 de març.

Obres de gran format, instal·lacions i una secció de poemes constituïran l'exposició "Joan Brossa: entre les coses i la lectura". Del 24 de març al 22 de maig podreu veure aquesta selecció, restringida però fonamental, de l'obra plàstica de Brossa.

"Objectes per viure, 150 anys d'arts decoratives" pretén oferir una visió retrospectiva de les reflexions i actituds que la producció d'objectes ha suscitat al llarg dels últims 150 anys a Europa i, en concret, a Catalunya. La mostra té com a objectiu oferir una panoràmica i la revisió històrica d'un període crucial de la creació material que ha transformat el medi físic i les formes de vida. De juny a octubre del 1994.

"Barcelona Societat", la revista de Benestar Social

El mes d'octubre s'ha presentat el primer número de "Barcelona Societat", revista d'informació i estudis socials, impulsada per la Comissió de Benestar Social. La revista té com a objectius promoure una major difusió dels estudis i les investigacions de la realitat social de Barcelona des d'una perspectiva global. El Consell de Redacció està format pels responsables de les diferents àrees implicades: Salut Pública, Afers Socials i Joventut, Esports, Educació, Cultura, Drets Civils, Seguretat Urbana, Estadística Municipal i Biblioteca Municipal.

La revista, de periodicitat semestral, prioritza la informació estadística mitjançant fonts registrals, enquestes o indicadors de gestió a fi de facilitar una planificació i una gestió millors dels serveis municipals. No és, per tant, una revista de reflexió o elaboració teòrica.

El primer número conté el perfil de l'evolució social de la ciutat entre el 1981 i el 1991, una radiografia sobre les condicions de vida de les dones a Barcelona i un dossier sobre la Gent Gran, que aborda aquest sector des de la perspectiva demogràfica, socioeconòmica, sanitària i de temps lliure. Les monografies ens permeten un accés senzill als resultats més importants d'estudis fets en l'àmbit social. Des de "La Municipal" donem la benvinguda a aquesta nova publicació municipal.

L'alzalina surera al pessebre de la plaça

L'Institut Municipal de Parcs i Jardins es fa càrrec del projecte del pessebre que s'instal·la a la plaça Sant Jaume durant les festes nadalenques.

Seguint la línia començada fa dos anys, el pessebre té com a protagonista principal la vegetació característica dels paisatges mediterranis.

Si pel Nadal del 1991 es va dur a la plaça un oasi del desert amb sorra, palmeres i horts característics de la mediterrània oriental, l'any 1992 el pessebre va acostar-nos a la serralada prelitoral del Maresme, on pins i vinyes conformen el paisatge habitual.

Aquest Nadal, després d'un estiu en què els incendis forestals han estat a l'ordre del dia, l'Institut Municipal de Parcs i Jardins ha volgut fer de l'alzalina surera, característica de les comarques interiors de Girona, el centre temàtic del pessebre com a remembrança dels estralls causats pel foc.

La producció de suro en l'alzalina surera és un mecanisme de defensa natural d'aquesta espècie per protegir-se de les altes temperatures i de l'aigua, tret que la fa particularment resistent en cas d'incendi. Tot i que exteriorment l'alzalina surera es crema igual que les altres plantes del bosc, el suro del tronc li serveix d'escut mantenint viu l'interior de l'arbre.

Dones d'Art al Barri Gòtic de la ciutat

Pels volts de les festes de la Mercè, el Pati Llimona va acollir una exposició d'escultures de Lluís Llongueras i es van celebrar un seguit de taules rodones sobre el tema de la dona, musa i inspiradora de les seves obres. El paper de les dones en les arts, l'estètica i la societat van ser els fils conductors d'aquestes taules rodones que es van celebrar cada dijous mentre va durar l'exposició i en què hi van participar expertes i experts en sociologia, art i moda.

A l'exposició de les obres de Lluís Llongueras es va poder apreciar la seva evolució des de l'inici de la seva activitat artística fa deu anys. Els seus primers treballs es van caracteritzar per les formes geomètriques experimentant amb distints materials fins reconèixer en el marbre i el bronze les qualitats que donen cos a les seves escultures.

"Dones d'Art" va voler retre un homenatge a la trajectòria artística de la dona en l'art.

JAUME SOLER

Ja funciona el Centre de Control de Rondes

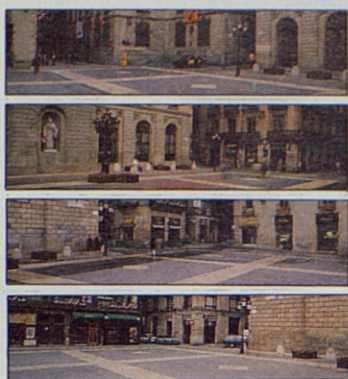
Amb l'obertura de l'anella viària de les rondes s'ha incorporat a tot aquest sistema de circulació un centre que efectua de forma intel·ligent el control, la gestió i la regulació del trànsit de l'anella. Es tracta del Centre de Control de Trànsit de les Rondes, que es troba ubicat al Nus de Collserola.

Actualment, el Centre de Control de Rondes ja ha incorporat gran part de la tecnologia, tot i que encara no funciona a ple rendiment. Durant els propers mesos s'aniran posant en funcionament els diversos elements que configuren el sistema de control del trànsit.

Així, la totalitat de les trenta càmeres de televisió de circuit tancat, han començat a funcionar a primers de novembre. També durant aquestes dates s'ha posat en marxa la instal·lació de regulació d'accessos en set rampes d'incorporació al tronc central de la Ronda de Dalt.

La senyalització variable de les calçades centrals, que s'utilitzarà per informar els conductors amb missatges diferents de congestions, accidents o velocitat recomanada comença a funcionar a finals de novembre.

Per tant, tot el sistema de gestió del trànsit de les rondes ja és operatiu. Amb aquest fet s'inicia la darrera etapa del projecte, que correspon a l'ajustament dels processos manuals al sistema automàtic, cosa que permetrà una reacció immediata a l'enviament d'informació.

Si busques feina, fes-t'ho amb el Servei Local d'Ocupació

"El Servei Local d'Ocupació és una eina inestimable des del moment que es configura com una "finestra" a la realitat de l'atur."

El desig de cercar solucions al problema que suposa a la nostra ciutat i als seus/seves ciutadanes la dificultat per trobar feina fa que totes aquelles accions adreçades a l'adequació del treballador/a als nous —i sempre canviants— esquemes socio-laborals mereixin una atenció especial.

És per això que cal tenir en compte que, al llarg del 1993, l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació, en col·laboració amb els Districtes, ha acabat d'estendre la xarxa, iniciada el 1992, de Serveis Locals d'Ocupació, amb un total de vuit punts situats en diversos Districtes de la ciutat.

Les dificultats que plantegen diferents sectors de la societat per accedir al món del treball i el valor afegit que comporta aquest accés en termes de desenvolupament local suposa, per part de la ciutat, l'establiment de noves estratègies pròpies d'un sistema complex en evolució constant i amb capacitat i necessitat d'expressió diversificada i útil —*Carta de Ciudades Educadoras*. Barcelona, novembre del 1990—.

Efectivament, la configuració de nous perfils professionals i la incorporació al treball de col·lectius que, fins fa poc, es mantien al marge de l'activitat laboral, fa necessària la planificació de noves estratègies educatives que aportin als ciutadans elements d'adequació a l'entorn laboral, claus per interpretar la pròpia situació i, el que és més important, capacitació per al desenvolupament d'estratègies d'adaptació a noves i imprevisibles situacions futures.

Un Servei Local d'Ocupació és un espai que, des de la realitat de cadascun dels Districtes d'aquesta ciutat, ofereix a aquells/es treballadors/res en atur l'assessorament necessari per al sondejament dels motius del seu estat laboral, per a l'afinament d'objectius professionals, per a la confecció d'itineraris de treball a fi d'assolir aquests objectius i per inculcar's en aquells programes actius necessaris per a la millora de l'ocupabilitat.

És a dir, a fi de rendibilitzar els programes adreçats a l'ocupació, el Servei Local d'Ocupació és la porta per on el/la ciutadà/ana, amb determinació de treballar, pot accedir a "cuinar" el seu propi itinerari d'inserció combinant els diferents ingredients de què disposa l'Administració local per a la millora de la seva competitivitat laboral. Un tractament personalitzat assegura que cadascuna d'aquestes persones aconseguixi aquells "sabors" necessaris al seu perfil.

La necessitat de conèixer el perfil socio-laboral i el tipus de recolzament que el ciutadà vol rebre de l'Administració local en cadascun dels Districtes de la ciutat són fonamentals perquè, l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació, planifiqui els seus recursos i els difongui entre aquells col·lectius més necessitats en els seus processos d'inserció laboral. En aquest sentit, el Servei Local d'Ocupació és una eina inestimable des del moment que es configura com una "finestra" a la realitat de l'atur.

Avui, més que mai, els ciutadans necessiten el potencial educador de la ciutat per fer front als greus problemes que es plantegen a l'hora d'incorporar-se al mercat de treball. De la mateixa manera, la ciutat requereix la participació de tots i totes en l'establiment de línies positives i de futur. En el punt mig, el Servei Local d'Ocupació és un repte més al servei de tots. Utilitzem-lo.

Manuel Muntada
Àrea de Promoció Econòmica i
Ocupació

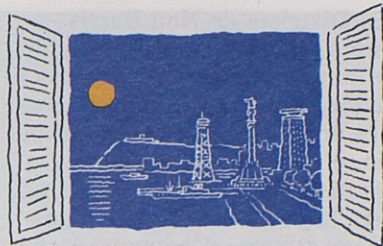
Barcelona, una aula oberta per als escolars de fora

Barcelona Aula Oberta ofereix a les escoles la possibilitat d'utilitzar la ciutat com una gran aula on ampliar coneixements i viure experiències que reforcin la tasca educativa de cada centre.

Barcelona Aula Oberta proposa un seguit de visites amb contingut pedagògic, adreçades a grups d'alumnes i professors d'EGB, BUP, COU i FP d'escoles de fora de Barcelona, de 2 a 5 dies de durada i estructurades en dotze itineraris monogràfics. Les visites inclouen l'allotjament en règim de pensió completa i el desplaçament en transport públic per la ciutat. L'eix central del programa, però, són els itineraris, estructurats en visites que parteixen d'un centre d'interès concret amb la finalitat de reforçar la tasca educativa dels centres escolars.

Els joves estudiants tenen la possibilitat de conèixer els grans serveis públics com ara la xarxa de clavegueram o el centre de control del metro. També poden seguir sobre el terreny el desenvolupament de la ciutat dels seus orígens a l'actualitat, passant per l'art romànic, el gòtic, el modernisme, les Exposicions Universals del 1888 i el 1929 i les transformacions urbanístiques amb motiu dels Jocs Olímpics del 1992.

Poden endinsar-se en la història i el funcionament de les institucions polítiques barcelonines, esbrinar els misteris de la ciència o els sistemes de control del medi ambient; descobrir la Barcelona comercial i financera, conèixer el funcionament dels mitjans de comunicació....

Barcelona AULA OBERTA

"L'eix central del programa són els itineraris, estructurats en visites que parteixen d'un centre d'interès concret amb la finalitat de reforçar la tasca educativa dels centres escolars."

En definitiva, aquests itineraris permeten que els joves experimentin en viu tot allò que estudiaven als llibres de text.

Així doncs, Barcelona Aula Oberta constitueix per a les escoles un recurs didàctic, reforçat per la figura de l'animador-educador que acompanya el grup des que arriba fins que marxa i que és el responsable de motivar i fomentar la dinàmica adequada per assolir els objectius del programa.

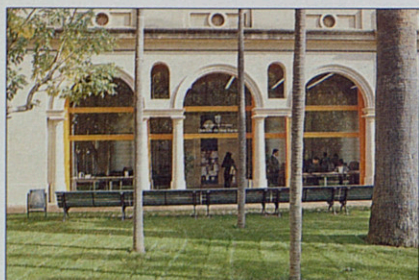
Aques és el desè curs escolar que el Patronat de Turisme organitza el programa Barcelona Aula Oberta. Fins ara, més de 32.000 alumnes d'escoles de Catalunya, de la resta de l'Estat i d'algunes escoles franceses han participat en aquest programa i moltes han repetit l'experiència.

Si hi esteu interessats i voleu informació del programa Barcelona Aula Oberta truqueu al telèfon (93) 318 92 62.

Pere Duran
Patronat de Turisme

L'Oficina d'Atenció al Ciutadà a Nou Barris

"L'experiència acumulada aquests mesos de servei fa veure un canvi d'actitud en l'usuari a l'hora d'aconseguir respostes a les seves demandes."

El Districte de Nou Barris compta, des del 9 de juliol, amb l'Oficina d'Atenció al Ciutadà. El funcionament d'aquest nou servei no és només la creació d'un espai físic, d'un mobiliari funcional o d'un disseny acurat, sinó que significa la posada en marxa d'una manera diferent d'entendre l'atenció a l'usuari.

Aquesta manera d'acostar l'administració al ciutadà trenca amb molts dels models clàssics de servei públic en què els esquemes funcionaven com a compartiments estancs. Es passa des les, fins no fa massa, tradicionals però obsoletes finestretes i taulells a una concepció general de l'espai on s'afavoreix un tracte més individualitzat. El servei, en comptes de donar-se de forma parcel·lada, es fa tenint present la diversitat i la globalitat de totes les competències atribuïdes a l'oficina.

Per aconseguir l'objectiu principal, donar una atenció integrada i polivalent, cal que els treballadors que en formen part desenvolupin una tasca important per cobrir indistintament tota la informació que el veí els planteja i, també, una utilització adequada dels recursos, suficientment flexibles, per adaptar-se a la demanda en qualsevol moment. Amb tot això, es pretén que el ciutadà trobi un servei més àgil i més adequat a les seves necessitats.

Les funcions encomanades a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà de Nou Barris són diverses. D'una banda dona tota la informació general, tant de tràmits com de difusió d'activitats i, d'altra banda, ofereix la possibilitat de resoldre altres qüestions: registre de documents, expedició de la Targeta Rosa, certificats i modificacions del padró d'habitants, compulsat de documents, permisos d'obres menors, ocupació de la via públi-

ca, guals, llicències d'activitats, denúncies i inspecció, control de la sanitat d'aliments i de locals, assessoria jurídica de serveis tècnics i un espai per a queixes i reclamacions. I, ocasionalment, està previst que doni suport a campanyes específiques.

L'Oficina d'Atenció al Ciutadà, com la resta del Consell de Districte, ocupa una part rehabilitada de l'antic Institut Mental. Quan el ciutadà hi entra, el primer que troba és una màquina expenedora de tiquets amb les diverses opcions d'acord amb la informació que desitgi i un sistema de prestatgeries amb fulletons de mà. Tota la resta de mobiliari i la seva distribució ha estat concebut i dissenyat tenint en compte criteris que afavoreixin unes condicions òptimes, tant per als qui hi treballen com per a l'usuari.

L'experiència acumulada aquests mesos de servei fa veure un canvi d'actitud en l'usuari a l'hora d'aconseguir respostes a les seves demandes. La facilitat per resoldre diferents qüestions en un mateix acte ha fet triplicar el nombre de consultes.

Des del seu inici, donen suport a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà el Centre de Selecció i Formació de Personal, l'Institut Municipal d'Informàtica, el Servei d'Informació al Ciutadà de l'Àrea d'Informació de Base i Organització i Descentralització.

I encara que fins ara no s'han estalviat esforços, dedicació, hores d'estudi, il·lusió... sabem, però, que haurem de continuar treballant per poder donar resposta als problemes i a les noves demandes que, segurament, aniran sorgint.

Imma Bartolomé
Districte de Nou Barris

La Gent Gran ha parlat entre ella i a la ciutat

1993

El Consell Assessor de la Gent Gran, òrgan consultiu i de participació de l'Ajuntament de Barcelona per a aquelles qüestions que fan referència al col·lectiu de persones grans de la ciutat, ha celebrat el II Congrés de la Gent Gran de Barcelona que aquest any té com a marc la declaració de la Unió Europea de l'Any Europeu de la Gent Gran i de la Solidaritat entre les Generacions.

El procés de treball que, amb motiu del Congrés, es va iniciar ja fa uns quants mesos ha permès consolidar un model de participació democràtica com a element identificador d'una ciutat i de la manera com treballa la Gent Gran a Barcelona. Aquesta participació s'ha estructurat en diferents nivells: Plenari del Consell Assessor, Comissió Permanent i Comissions de Gent Gran dels Districtes. Amb això ha estat possible que les persones grans de la nostra ciutat puguin canalitzar les seves opinions, queixes i demandes en relació als diferents temes que els afecten.

El procés d'elaboració de les tres ponències que s'han debatut al Congrés —“La Gent Gran, ciutadans de drets i de deures”, “Les aportacions de la Gent Gran a la societat actual” i “Els Serveis Municipals per a la Gent Gran”— ha estat llarg, intens i considerem que altament participatiu, de manera que les ponències, finalment

JOSEP MUÑOZ PUERTA

elaborades, són fruit de totes les aportacions realitzades en aquest procés de treball.

En una primera fase, quan es decideix que el Congrés s'estructurarà entorn d'aquestes tres ponències i a proposta de la Comissió Permanent, l'Ajuntament encarrega la coordinació del procés d'elaboració d'aquest material a diferents professionals.

La documentació elaborada s'ha estructurat per facilitar el procés de debat en relació a la temàtica de les tres ponències. També es van recollir, de la manera més àmplia i ordenada possible, les distintes opinions i aportacions de les persones i entitats que han participat en aquest Congrés —1.000 delegats—. Un altre dels objectius ha estat elaborar el redactat definitiu de les ponències que van ser llegides durant la celebració del Congrés i facilitar-ne un procés de debat.

A fi que tots aquests objectius es duguessin a terme d'una manera àgil i entenedora es van elaborar diversos documents de treball

“El Congrés ha estat l'oportunitat perquè la Gent Gran pogués manifestar la seva opinió, conèixer la dels altres i aconseguir que la veu de la Gent Gran es faci sentir amb força a la nostra societat.”

que, estructurats en diferents seqüències, van permetre l'anàlisi d'aspectes cada cop més concrets en relació a les ponències presentades: guions introductoris per a cada ponència, síntesis del treball realitzat per les Comissions dels Districtes, síntesis de les aportacions i els suggeriments de les Comissions dels Districtes i de les Entitats de la Comissió Permanent i el recull del material aportat estructurat de manera que facilités el debat i la votació durant el Congrés han estat les eines bàsiques de treball.

Aquest llarg procés de treball, que ha generat un volum molt considerable de documentació en relació amb diferents aspectes del Congrés, ha estat l'oportunitat perquè la Gent Gran pogués manifestar la seva opinió, conèixer la dels altres i aconseguir que la veu de la Gent Gran es faci sentir amb força a la nostra societat.

Carme Blasi
Consell Assessor de la
Gent Gran

Jordi Sopena, presideix la Junta Arbitral de Consum de Barcelona

El consum és l'activitat ciutadana que cada dia practica gairebé tota la ciutat: cal comprar el menjar, anar a la sabateria i a la tintoreria, la casa necessita millors, reparacions...

Hi ha qui compra i, per tant, hi ha qui fabrica i ven.

Uns i altres, avui i a Barcelona, aposten per la qualitat. Els fabricants i els venedors saben que els seus productes i els seus serveis es vendran millor si són de qualitat. I els compradors busquen la màxima qualitat pel preu que estan disposats a pagar.

Els consumidors, però, de vegades no queden satisfets, tornen a la botiga, i allà, no estan de raons...

La Junta Arbitral de Consum de Barcelona que presideix Jordi Sopena, un jurista amable i acollidor que busca sempre qui té la raó, escoltant, està al seu servei a l'Ajuntament de Barcelona.

El 24 d'abril del 1992, l'Ajuntament de Barcelona va acordar la creació de la Junta Arbitral de Consum com a òrgan aliè a la pròpia Administració municipal per analitzar conflictes entre privats, entre consumidors o usuaris, i empreses. Com funciona?

La Junta Arbitral de Consum és un òrgan de l'Ajuntament de Barcelona que està regulat per una llei de l'Estat de protecció al consumidor—. Posteriorment necessitava el desenvolupament d'un Decret respecte al seu funcionament.

L'arbitratge és un procediment que intenta ser substitutiu de la justícia ordinària en tant que dues parts se sotmeten a la decisió d'uns àrbitres. Això és, per explicar-ho d'una manera molt planera, el que, en general, es podria entendre com a procediment arbitral.

L'arbitratge de consum deriva d'un òrgan administratiu, en el nostre cas de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest òrgan arbitral està format per un membre de l'administració —el president— i per dos vocals, un de l'associació de consumidors o de les agrupacions de consumidors i, un altre, de les associacions empresarials.

Allò que pretén la Junta Arbitral és resoldre els conflictes que es puguin produir o les reclamacions dels consumidors als empresaris. Aquí hi ha el que anomenem una "relació de consum". Aquesta relació de consum és la que s'estableix entre un usuari/consumidor que va a una botiga o que sol·licita el servei d'una empresa que li ven un producte o un servei determinat, del qual, en queda descontent.

Forçosament, però, perquè es produeixi l'actuació de la Junta Arbitral, una de les dues parts, la

reclamant, ha de ser un consumidor i, l'altra, una empresa. Si resulta que l'altra part també és una persona particular, el cas mai pot arribar a la Junta Arbitral. Així doncs, aquesta relació de consum —que jo considero que és una relació d'amor o d'odi, depèn dels casos—, quan es transforma obertament en una relació d'odi pot sotmetre's, sempre voluntàriament, al procediment arbitral. I, aquest, és un punt importantíssim: l'adhesió a aquest sistema sempre és absolutament voluntària.

La Junta Arbitral de Consum també té unes limitacions en la seva actuació. Hi ha temes, situacions en què, tot i que existeixi conflicte, mai podran ser sotmesos a un òrgan com la junta arbitral, encara que els interessats ho vulguin.

Els usuaris i les empreses sempre han d'acordar prèviament que se sotmeten a la resolució de la Junta Arbitral?

Sí, forçosament. Abans de qualsevol actuació, normalment es produeix la reclamació.

L'usuari —el consumidor— presenta la seva reclamació contra una empresa determinada perquè no està content, perquè ha patit uns danys i reclama una indemnització.

Generalment es tracta de la reclamació d'una quantitat o bé de la substitució del producte que creu defectuós per un altre en bones condicions o que tingui la qualitat que s'assenyala.

Una vegada feta aquesta reclamació és absolutament necessari que la part reclamada —l'empresa— se sotmeti al sistema arbitral. Hi ha empreses que ja s'hi han sotmes prèviament i l'única cosa que fan és contestar a aquesta demanda que se'ls fa. Aquesta

“L'usuari presenta la seva reclamació contra una empresa determinada perquè no està content, perquè ha patit uns danys i reclama una indemnització.”

“Generalment es tracta de la reclamació d'una quantitat o bé de la substitució del producte que creu defectuós per un altre en bones condicions o que tingui la qualitat que s'assenyala.”

"Aquest òrgan està format per un membre de l'administració, i dos vocals, un de l'associació de consumidors o de les agrupacions de consumidors i, un altre, de les associacions empresarials."

adhesió voluntària és absoluta-ment necessària.

El reclamant pot fer dues coses: no contestar en un termini determinat —això vol dir que rebutja el sistema arbitral—, o bé contesta dient que no es vol adherir al sistema arbitral. Això produeix una sensació de frustració al reclamant. Aquest és un dels problemes greus que té l'arbitratge de consum. I, si es dona aquest cas, nosaltres li hem de comunicar que l'empresa no ha volgut adherir-se al sistema arbitral. La seva reacció és dir: llavors, vostès, de què serveixen?

El fet és que el sistema d'arbitratge espanyol, i d'arreu, comporta la voluntat de sotmetre's ambdues parts a la decisió d'un col·legi arbitral.

Hi ha èxit quan l'usuari i les empreses tenen la voluntat de sotmetre's-hi?

Jo diria que sí. Normalment, aquest problema de sotmetre's o no, no el plantegen els usuaris. Quan el consumidor presenta la reclamació, ja sigui a través de l'OMIC, a través d'una associació de consumidors o particularment ja vol dir que està d'acord a sotmetre's al sistema arbitral. El problema, el plantegen les empreses. Moltes són reticents a admetre aquest sistema, els fa por...

La forma de sotmetre's és cas per cas —perquè cada reclamant acudeix a la Junta Arbitral per un cas concret—. Però, en el cas de les empreses, també és cas per cas?

Com he dit, l'empresa pot fer un sotmetiment general. Això ja s'ha produït en el cas de grans empreses que hem anat a visitar oferint-los el nostre arbitratge. Algunes han dit que sí amb unes condicions determinades. A partir

Jordi Sopena,
presideix la
Junta Arbitral
de Consum
de Barcelona

d'aquesta acceptació, tots els conflictes que es produeixen en l'àmbit d'aquesta empresa, directament se sotmeten a la Junta Arbitral. El que passa és que aquestes empreses són comptades. El sistema més habitual és que el gremi o l'associació professional o empresarial s'hi adhereixi i, aleshores, són ells qui pressionen l'empresa, que normalment acostuma a ser petita o mitjana, perquè, en un cas concret, se sotmeti al sistema arbitral. A partir del moment en què l'empresa accepta, s'entén que s'hi sotmetrà en els casos que li puguin sorgir en un futur, però en un termini limitat d'anys o temps.

Precisament ara treballem el tema de convèncer les empreses. A la Junta Arbitral hi ha una persona dedicada a visitar associacions, empreses i agrupacions perquè s'adhereixin al sistema arbitral.

Hi ha algun tema que quedi exclòs, algun tema en què la Junta Arbitral de Consum no es pugui pronunciar?

N'hi ha pocs de temes exclosos. En principi, quan una qüestió està pendent de resoldre's en l'àmbit judicial o ja jutjada, és evident que no pot entrar en el sistema arbitral. L'altre tema exclòs és que pugui ser constitutiva de delictes. També en queden excloses totes aquelles qüestions que deriven de lesions o de mort de persones.

La Junta Arbitral de Consum només entén d'aquelles qüestions que no siguin de dret necessari, qüestions en què els interessats puguin renunciar voluntàriament. Casos que, en un moment donat, permetin renunciar o transigir a les dues parts. Això fa que en quedin excloses situacions molt diverses com ara les relacions ad-

"Moltes empreses són reticents a admetre aquest sistema, els fa por..."

ministratives. És a dir, normalment, les relacions entre administrat i administració són de dret necessari, cosa que vol dir que l'administració no pot renunciar, per exemple, a cobrar tributs o a imposar multes o sancions.

La diferència entre dret públic i privat és una qüestió teòrica bastant difícil de precisar. Però una de les característiques del dret públic és aquesta: una de les dues parts —l'administració en aquest cas— no pot renunciar als seus drets.

En resum, queden excloses aquelles qüestions que són impròpies del dret privat, comercial o civil. Fins i tot en l'àmbit del dret privat, per exemple, en un tema d'arrendaments urbans hi ha una part que es pot renunciar i una altra que no. Aquesta, no pot ser objecte d'arbitratge.

Últimament, per la premsa es veu l'expansió dels sistemes d'arbitratge. I no només en el sector públic, sinó que també sembla que n'hi ha de privats. Recentment hem sentit parlar molt del Tribunal Arbitral de Barcelona... Quines diferències hi ha entre l'arbitratge públic i el privat?

L'arbitratge privat ha existit sempre. Els interessats sotmeten a un sistema arbitral o de dret d'equitat. Aquesta és una possibilitat molt antiga.

De sempre ha existit el que s'anomena una clàusula arbitral en contracte. És molt corrent que en qüestions conflictives que s'originin a partir d'aquest contracte, les dues parts, els interessats, se sotmetin a l'arbitratge d'una de les tres persones —el president d'una associació, el degà del Col·legi d'Advocats o el President de l'Associació d'Enginyers de Catalunya, per exem-

“Perquè es produeixi l'actuació de la Junta Arbitral, una de les dues parts, la reclamant, ha de ser un consumidor i, l'altra, una empresa.”

“El sistema més habitual és que el gremi o l'associació professional o empresarial s'hi adhireixi.”

“El sistema més habitual és que el gremi o l'associació professional o empresarial s'hi adhireixi.”

ple—. Aquesta és una possibilitat.

L'altra possibilitat és la creació de tribunals arbitral privats, que no són gratuïts —aquesta és una diferència important amb la Junta Arbitral—. Aquests tribunals tenen totes les limitacions per actuar que he assenyalat abans i que fan referència al dret necessari, de lesions, delictes, etc. i on es resolen aquelles qüestions que no siguin relacions de consumidor i empresari. Les reclamacions entre dos empresaris, que és una situació molt corrent sotmesa a aquests arbitratges.

En aquest cas, dos empreses decideixen no anar a un tribunal, sinó sotmetre's a l'arbitratge del Tribunal Arbitral de Barcelona, que és un organisme preconitzat per la Cambra de Comerç, el Col·legi d'Advocats i el Col·legi de Notaris. Les parts interessades se sotmeten a l'arbitratge d'aquest òrgan, que no és públic sinó privat, però que els laudes que dicta també tenen la mateixa eficàcia que una sentència judicial.

Els, diem-ne “judicis arbitral”, suposen un cost econòmic per al ciutadà o per a les empreses? Qui els paga?

Els serveis, tant per a l'empresa com per al usuari, són absolutament gratuïts. Pot haver-hi un cert cost quan s'hagin de fer peritatges, proves que suposen l'actuació de tècnics. En aquests casos hi pot haver un cost que recau en la part interessada que ho hagi sol·licitat.

La Junta Arbitral intenta que aquets peritatges es facin a càrrec d'organismes públics, sempre que sigui possible: organismes del mateix Ajuntament a fi que siguin gratuïts.

El cost per al ciutadà serà el que genera la Junta Arbitral, el

“Ara treballem el tema de convèncer les empreses. A la Junta Arbitral hi ha una persona dedicada a visitar associacions, empreses i agrupacions perquè s’adhereixin al sistema arbitral.”

cost del manteniment d’un organisme dins l’Ajuntament, que es paga a càrrec dels ingressos municipals.

L’actuació de la Junta significa un benefici per als consumidors i per a les mateixes empreses. En resum, per als ciutadans de Barcelona.

Fins a aquest moment, quins han estat els casos més apassionants en què ha intervingut la Junta?

Potser el primer que vam tenir va ser el que va causar més impacte, tal vegada perquè era molt clar. El fet era la reclamació contra una empresa de transports perquè la paralització d’un tren havia determinat la impossibilitat d’enllaçar amb un vol i es va haver d’adquirir un segon passatge. Aquest tema és ben conegut, sobretot perquè es va difondre molt als mitjans de comunicació.

Després n’hi ha hagut altres interessants i curiosos com ara temes de reclamacions a tintorerias, per danys en peces de vestir. En aquests casos s’ha determinat qui és el responsable de la deficiència, si el fabricant o el tintorer.

També hem tingut temes de compra-venda de cotxes usats. Altres casos nombrosos són les reclamacions a agències de viatges i estades en hotels. Sobre aquest tema tenim un cas ben pintoresc: un senyor reclamava perquè l’havien enviat a un hotel on havia trobat grups de gent gran de l’Insero i considerava que això era una incomoditat per a ell. El més graciós és que l’ofès tenia setanta-cinc anys com a mínim!

Altres temes corrents són les reclamacions a les sabateries, sorgides per pica-baralles entre el venedor i el comprador. Altres vegades ens arriben reclamacions per uns muntants gairebé ridículs

—per set-centes pessetes—. Però la Junta Arbitral ha d’admetre tots els casos.

Com valora la joveníssima Junta Arbitral que presideix?

És evident que un organisme tan nou es tendeix a valorar-lo positivament. En el meu cas, penso que tots estem força contents d’aquesta actuació. Primer perquè t’adones que soluciones problemes humans, concrets de cada dia de la ciutadania i, en segon lloc, perquè arribes a la fi d’un contenciós que es podria allargar molt,

cosa que crea frustracions i problemes.

S’ha de dir que un dels temes que et deixen més intranquil és pensar que, a part d’un parell de reclamacions en què has vist, per part del reclamant, una certa mala fe, en termes generals tens la impressió que les dues parts estan convençudes que tenen la raó. Moltes vegades intentes donar-la i aconseguir ambdues parts. Però, moltes altres vegades has de dir qui té la raó absoluta. I això és lògic, com diu el nostre eslògan “Donem la raó a qui la té”, sabent que una de les parts no ha quedat satisfeta i, tal vegada, ha pensat que no som justos. Això em sap greu.

Però, també penso que això forma part de la grandesa i les limitacions que té impartir justícia.

En termes generals estem satisfets d’allò que fem, del que s’obté moltes vegades sense arribar al laude. I, en els casos que s’hi arriba, també constatem que entre el 90 i el 95% de laudes que s’han emès han estat dictats per unanimitat dels vocals. És a dir, tant per part dels representants de les associacions de consumidors com per part meua, com per part dels representants de les empreses, s’ha produït acord. Això posa de manifest que hem vist les coses clares i la imparcialitat dels vocals. Perquè per part meua està clara la imparcialitat. Però, de vegades, els representants de les associacions d’empresaris i consumidors poden tenir relativa tendència a defensar els seus representats. ■

Ajuntament
endins

Ciutat Vella, el cor de la ciutat

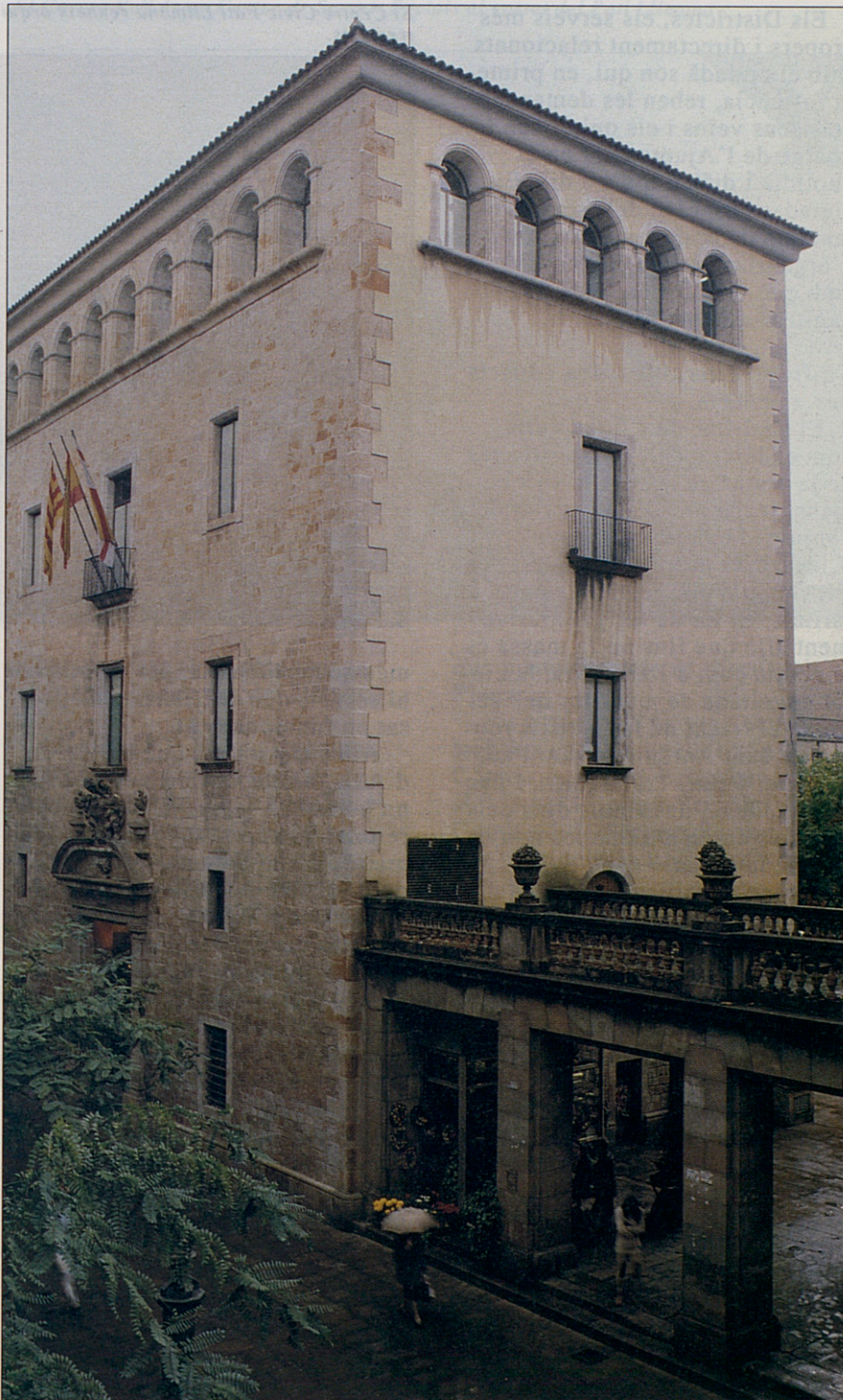
**Ciutat Vella és un Districte.
Però és molt més que un Dis-
tricte.**

Al cor històric de la ciutat,
aplega en el seu territori les
grans institucions de govern de
la ciutat i de Catalunya, les or-
ganitzacions dels ciutadans de
tota la vida, equipaments singu-
lars...

I és, per a tots, la Barcelona
més genuïna. La que trobem a
faltar si estem gaire temps fora.

Com funciona, però, el Dis-
tricte? Des de quina òptica?..

Avui, el mateix Districte ens
ho explica.

La seu del Districte està en un antic convent, a la plaça Bonsuccés.

Fotos: Antonio Lajusticia

“La majoria d’institucions que tenen la seva seu a Barcelona es troben a Ciutat Vella.”

“El Districte s’ha guanyat la confiança dels veïns per l’accessibilitat, el tracte i l’atenció.”

Els Districtes, els serveis més propers i directament relacionats amb el ciutadà són qui, en primera instància, reben les demandes dels seus veïns i els qui donen la imatge de l’Ajuntament en el quotidià i difícil dia a dia. Els ciutadans esperen dels serveis municipals la mateixa qualitat d’organització i de satisfacció amb què vam ser capaços d’organitzar els Jocs Olímpics.

Edificis venerables, ara edificis per a serveis

El Districte de Ciutat Vella, com cadascun dels deu Districtes de la ciutat, té la seva idiosincràsia marcada per la diversitat dels conjunts humans i els signes d’identitats propis. En aquest sentit, Ciutat Vella té moltes particularitats. El fet de ser geogràficament allò que fins no fa massa es coneixia com a Barcelona, la ciutat envoltada de muralles que seguïen el traçat de les actuals rondes de sant Antoni, de sant Pau, el carrer Pelai, Trafalgar..., l’han encaixada en uns límits dins dels quals es duïen a terme les activitats de la ciutat.

Aquesta realitat ha produït directament algunes d’aquestes peculiaritats de Ciutat Vella. En primer lloc cal remarcar que la majoria d’institucions que tenen la seva seu a Barcelona es troben a Ciutat Vella. Òbviament, també l’Ajuntament. Per als veïns dels nostres barris l’Ajuntament sempre ha estat, és i serà l’edifici de la plaça sant Jaume i el Districte s’ha guanyat la confiança dels veïns no tant apropant-los físicament els serveis municipals, sinó per l’accessibilitat, el tracte i l’atenció.

L’altra conseqüència directa de la centralitat de Ciutat Vella ha estat el procés d’adaptació d’edificis, en moltes ocasions

El Centre Cívic Pati Llimona reuneix arquitectura des de l’època romana fins als nostres dies.

més que centenaris, per emplaçar-hi serveis que el Districte ha posat en funcionament.

Així, ens troben que un Casal d’Avis, el del Correu Vell, ocupa un palau del segle XIII en un carreronet que no fa més de quatre metres d’amplada o que l’Arxiu del Districte ocupa unes dependències de l’antic Convent dels Àngels, davant per davant d’un edifici tant avantguardista com el Museu d’Art Contemporani. Hem de pensar que edificar de nou sempre és més fàcil que rehabilitar, però la decisió ferma de la ciutat i els ciutadans de recuperar aquest cor de la ciutat i el seu patrimoni històric i artístic ens fa assistir a la simbiosi apassionant entre les pedres centenàries i uns serveis amb la màxima qualitat.

“Regidoria”, com es coneix l’edifici de la seu del Districte a la plaça Bonsuccés, és des d’on es coordina la resta de serveis. És aquest antic convent, un edifici noble i aïllat de la resta d’immo-

bles de la plaça, cosa que fa que en ressaltin les línies rectes i la magnífica porta —motiu d’aturada fotogràfica per a nombrosos visitants—. Però la seu és molt més que un bell edifici. La veritable imatge que dona el Districte de tots els seus serveis està representada per l’Oficina Integrada. Situada justament a l’entrada de la seu, en aquest lloc es reben en primera instància totes les demandes dels ciutadans. Jordi Sánchez, responsable d’aquest servei, ens en resumeix la tasca. “Arran de la implantació de l’Oficina Integrada d’Atenció al Ciutadà s’ha consolidat un procés de polivalència per part del personal adscrit al Nucli Orgànic d’Atenció al Públic i al Nucli Orgànic d’Informació a fi de donar una resposta més eficaç al ciutadà pel que fa a tràmits de padró, Targeta Rosa, llicències d’ocupació de la via pública, assabentats d’obres menors, certificats de pagament d’impostos i duplicats de rebuts

"Allò que la gent de Ciutat Vella coneix com el seu Ajuntament és un grup humà que, en la mesura de la seva capacitat de donar serveis als ciutadans, fa que el Districte tingui una determinada imatge."

"Ciutat Vella comprén quatre barris: Barceloneta, El Raval, Barri Gòtic i Casc Antic delimitats geogràficament i per composició social."

"Continuem donant prioritats a les actuacions en tot allò que repercuteix en la gent i hem pogut aconseguir que en els últims anys el Districte de Ciutat Vella en els veïns de sempre gaudís d'una qualitat de vida comparable a la de qualsevol altre barri."

en període voluntari, certificats de pobresa, recollida de documents per al Registre General i informació general.

Els tràmits esmentats comporten una part directa d'atenció al ciutadà, que amb la polivalència, permeten resoldre les peticions més ràpidament i eficaçment. Però tot això comporta una part d'aprenentatge i de gestions internes a posteriori que cal que siguin ateses pel personal adscrit a l'Oficina Integrada."

Altres serveis com ara el d'informàtica, el departament de comptabilitat o la centralita telefònica també comparteixen espai, ocupat fins a l'últim racó, i sacrificant part de la comoditat per l'avantatge de disposar de tots els serveis el més a prop possible de manera que permeti una resposta amb la màxima lleugeresa i eficàcia.

Al primer pis de Bonsuccés 3, i en un edifici de la mateixa plaça, s'allotgen els Serveis Tècnics. Via Pública, Llicències, Projectes..., tots els departaments que amb la seva tasca aconseguen que Ciutat Vella millori el seu aspecte dia a dia i que conservi tot allò que a poc a poc hem aconseguit consolidar, els podem trobar reunits en aquestes plantes.

Enric Barquets, Cap del Nucli de la Via Pública, ens dona la seva la seva visió de les tasques que es desenvolupen als Serveis Tècnics. "El tarannà especial del Districte de Ciutat Vella es fa evident en temes com l'ocupació de la via pública. És tan gran la demanda en aquesta qüestió per part de la gent que vol actuar, vendre productes artesanals o participar en fires populars que Ciutat Vella s'ha hagut de proveir de l'Ordenança sobre el Domini Públic, aprovada el 1992, per normalitzar i unificar els criteris

El Correu Vell és un Centre de Serveis Socials al costat del Pati Llimona.

per tractar les activitats que es realitzen als carrers del Districte."

Al segon pis hi ha el que podríem anomenar el "pont de comandament" del Districte. Sota aquesta denominació hi ha els despatxos del Regidor-President, Xavier Casas i del Coordinador del Districte, Joan Albert Dalmau.

La responsabilitat política recau íntegrament en el regidor Xavier Casas, que és qui presideix el Consell del Districte format per quinze consellers, els quals es reuneixen mensualment en el Plenari que vice-presideix la regidora Carolina Homar i on assisteixen els principals càrrecs de direcció així com les entitats veïnals, ja que els plenaries són oberts al públic.

La Comissió de Govern és l'òrgan on els consellers dels grups municipals de govern es reuneixen, també mensualment, i per on passen totes les qüestions

que posteriorment es discutiran al Plenari.

Els principals fòrums de treball amb les entitats veïnals són les Comissions: la d'Urbanisme, presidida pel Regidor-President i la Comissió de Serveis Personals que presideix la Regidora Vicepresidenta.

Però la descentralització encara arriba més enllà. Ciutat Vella comprén quatre barris: Barceloneta, El Raval, Barri Gòtic i Casc Antic delimitats geogràficament i per composició social. Aquesta divisió no és aleatòria, sinó que han estat el temps i els veïns, els qui l'han definida. Les problemàtiques clarament diferenciades en cada cas donen lloc al tractament individualitzat dels problemes. Un reflex directe d'aquest fet és la divisió en sub-comissions per barris de les dues grans comissions de Serveis Personals i Urbanisme.

Altres òrgans de participació ciutadana són el Consell de Segu-

“Continuem donant prioritat a les actuacions en tot allò que repercuteix en la gent i hem pogut entreveure què ens espera al final d’aquest camí: una Ciutat Vella on els veïns de sempre gaudeixin d’una qualitat de vida comparable a la de qualsevol altra barri.”

Diverses dependències de la seu del Districte.

retat Ciutadana, la Coordinadora d’Associacions de Veïns i el Consell Escolar. Les reunions d’aquests òrgans, se sumen a altres més concretes per tractar qüestions que afecten grups més reduïts de veïns. Aquestes, se celebren al vespre perquè la majoria de representats hi puguin assistir. Per aquesta raó, les dues plantes superiors de la “Regidoria” sempre tenen una activitat constant i, quan la majoria de treballadors ja no són als seus despatxos, són els ciutadans qui ocupen les taules de reunions.

Tota aquesta estructura facilita directament el control de la qualitat dels serveis que l’Ajuntament dona als ciutadans.

El gran objectiu és la qualitat de vida

La millora de la qualitat de vida ha estat el gran repte en un Districte on no fa massa temps encara hi havia zones on la degradació semblava impossible de superar. Xavier Casas ens argumenta aquesta prioritat: “gràcies a l’empenta que han significat les grans obres d’infraestructura per a la rehabilitació dels nostres barris, sumades a la tasca diària, el pavimentat i l’enllumenat, completen la xarxa d’equipaments socials. Continuem donant prioritat a les actuacions en tot allò que repercuteix en la gent i hem pogut entreveure què ens espera al final d’aquest camí: una Ciutat Vella on els veïns de sempre gaudeixin d’una qualitat de vida comparable a la de qualsevol altra barri, tot respectant el caràcter històric, turístic i comercial del nostre Districte.”

Aquest objectiu comú té com a motor la persona del Coordinador de Serveis, qui coordina la totalitat del personal del Districte i és el nexa d’unió entre l’estructura

política i l’estructura de gestió. Joan Albert Dalmau ens resumeix les seves hores a la segona planta de l’edifici de Bonsuccés: “Allò que la gent de Ciutat Vella coneix com el seu Ajuntament és un grup humà que, en la mesura de la seva capacitat de donar serveis als ciutadans, fa que el Districte tingui una determinada imatge. Aquest grup, que amb la seva empenta fa que els nostres veïns confiïn cada dia més en nosaltres, sovint rep sol·licituds complexes que demanen una solució política. El bon engranatge i la relació entre ambdues estructures, la política i la tècnica, ens garantirà l’èxit del nostre propòsit: oferir el millor servei als nostres ciutadans.”

La segona planta també dona cabuda a la Direcció dels Serveis Generals, des d’on es coordinen tots els tràmits administratius assistits pels advocats, l’interventor, etc. Porta per porta hi ha la Conselleria Tècnica, que s’encarrega de les tasques de suport al Regidor i als Consellers i de la producció i control dels elements de la difusió pública.

Serveis Personals a tot Ciutat Vella

I arribem al “colomar”. El tercer pis és en si mateix una joia arquitectònica i a les seves taules es treballen temes de vital importància per al futur de Ciutat Vella. El departament de Seguretat i Prevenció, Personal, Cultura..., serveis que depenen directament del Coordinador. Altres serveis de les Divisions Generals i els Serveis Tècnics també han ocupat part d’aquest tercer pis amb aquesta necessitat imperiosa, ja comentada, de la recerca d’espais.

El departament de cultura, un dels més sol·licitats i visitats per les entitats, és un paradigma de la

“Allò que la gent de Ciutat Vella coneix com el seu Ajuntament és un grup humà que, en la mesura de la seva capacitat de donar serveis als ciutadans, fa que el Districte tingui una determinada imatge.”

quantitat de reunions que els diferents departaments del Districte han de dur a terme amb els representants de la rica xarxa associativa de Ciutat Vella.

Maribel Merino, cap del departament, ens ho comenta amb aquestes paraules: “el treball del nostre departament està condicionat pel fet que és un àmbit desitjat per tothom per exercir les seves activitats, que són molt diverses, i que van des de la realització de gran festes fins a petits esdeveniments a nivell ciutadà.

Una de les nostres funcions específiques és la de donar suport a totes aquelles iniciatives que parteixen de les entitats veïnals i culturals que estan ubicades al Districte i que formen una àmplia xarxa associativa, col·laborant amb elles en l'organització de tots aquells actes que realitzen.

Una de les tasques que també tenim encomanades és la realització, control i seguiment de les diverses fires que tenen lloc al Districte, tant les estables —la d'Artesans de Rambla, Pintors de Sant Josep Oriol, etc.—, com les puntuals —Santa Llúcia, Sant Ponç o Sant Jordi—.”

La divisió de Serveis Personals és la que més ens pot il·lustrar aquesta adaptació als espais ja existents dels serveis en un intent per apropar el màxim possible els casals, els centres cívics, etc. als usuaris. El Pati Llimona, edifici emblemàtic del procés de rehabilitació de Ciutat Vella, allotja a les plantes superiors els despatxos de direcció de la Divisió. Els quatre barris anteriorment esmentats ens marquen la territorialització per zones dels Serveis Personals. No en va, són les qüestions que atenen en aquesta Divisió, les que ens clarifiquen la diversitat dels barris. Així ens trobem amb

la Barceloneta, el barri que fins fa ben poc temps era l'únic on es practicaven esports, per la seva proximitat al mar, a Ciutat Vella. El Casc Antic, amb una problemàtica endèmica de manca d'habitatges en condicions i un procés lent i angoixant de recerca d'uns mínims de qualitat de vida en una seguit de sectors molt determinats. El Barri Gòtic, amb una pèrdua de la identitat pròpia produïda en part pel caràcter de centre-centre ciutat, on la majoria d'entitats són d'abast Barcelona on hi són presents totes les institucions que, malgrat ser uns bons veïns, sovint creen més problemes dels que es podien esperar. El Raval, el més extens dels quatre barris i que comença a poder desempallegar-se del handicap d'haver estat considerat durant molt de temps per la resta de la ciutat com un ghetto de Barcelona.

Aquest és el medi on els Serveis Personals de Ciutat Vella treballen intentant aprofitar els avantatges que cada barri ofereix i superar les mancances i els defectes de cadascun. I ho fan des dels centres situats a les Zones, Palaus gòtics com el Correu Vell amb el seu casal de joves, d'infants, d'avis, o prop de la platja i el port com el de la Barceloneta, des de centres com la Carassa al Casc Antic, en uns carrers que són visitats per multitud de turistes que venen a admirar el Museu Picasso o, com en el cas del Raval, dividit en dos centres que agafen la zona sud i nord per millorar encara més aquesta atenció individualitzada.

Des del departament de comunicació de la Divisió ens ho detallen. “Els Programes d'actuació s'han dissenyat a partir de franges d'edat: infància, joves, adults i gent gran.”

Polisportiu Raval, Arxiu i Oficina de Rehabilitació

"Continuem donant prioritats a les actuacions en tot allò que repercuteix en la gent i hem pogut entreveure que ens espera al final d'aquest camí: una Ciutat Vella on els veïns de sempre gaudiran d'una qualitat de vida comparable a la de qualsevol altre barri."

"Un Districte que, en la mida de les possibilitats, vol donar servei als seus propis ciutadans i als de tota Barcelona que per motius de treball, oci, o gestions han de visitar el nostre cor de la ciutat."

Sala d'actes i polisportiu del Pati Llimona

Els àmbits que es treballen en tots els grups d'edat són:

- La informació: matriculació escoles, punts d'informació juvenil, servei d'informació als centres, espai d'atenció a la gent gran...

- Qualitat de vida i salut: salut escolar —es practiquen revisions mèdiques—, hàbits saludables, prevenció de malalties, atenció a la gent gran, reparació d'habitatges...

- Sociocultura, lleure i esports: casals infantils, activitats esportives, vacances per a nens, joves i adults, activitats culturals, jocs, sortides, animació per a la gent gran ...

- Educació i formació: ajuts de menjar i llibres per als nens en edat escolar, taller d'adolescents, Jocs Florals Escolars, educació per a adults...

- Participació i associacionisme: suport a entitats infantils, juvenils i gent gran, Consell Esco-

lar del Districte, Comissió de gent gran ...

I els centres cívics, fidels reflexos d'aquesta diversitat, on el Pati Llimona és tan polifacètic dins dels seus murs romans-romànics-gòtics-neoclàssics, que pot allotjar alhora en les seves sales un Plenari del Districte, un acte convocat per una de les institucions, i un acte d'interès estatal mentre que als seus tallers s'està cuinant un pollastre, revelant unes fotografies o enllentint aquell macramé encetat fa un mes.

El Centre Cívic Drassanes, amb una vocació molt més dedicada al propi barri i a les seves problemàtiques, s'ha guanyat el respecte de tothom amb la seva incessant activitat.

I el Centre Cívic de la Barceloneta que ben segur, pel caràcter peculiar del barri i les seves xarxes d'associacions, tindrà una magnífica acollida i un èxit rotund.

Participació i qualitat de vida són en resum les prioritats del Districte de Ciutat Vella, un Districte que, en la mida de les possibilitats, vol donar servei als seus propis ciutadans i als de tota Barcelona que per motius de treball, oci, o gestions han de visitar aquest, el nostre cor de la ciutat.

Joan Lluís Zafon
Districte de Ciutat Vella

Barcelona i la Gent Gran

La gent gran de Barcelona és activa a les seves associacions, col·labora en mil punts de la ciutat, necessita uns serveis especialitzats per a la salut, l'habitatge i el lleure.

Per cloure l'Any Europeu de la Gent Gran i de la Solidaritat entre les Generacions, presentem una foto de família dels ciutadans de Barcelona, passant el color en els ciutadans grans, i desgranem la corrua de serveis que l'Ajuntament ofereix per a la qualitat de vida de tota la gent gran de la ciutat.

La gent gran a Barcelona

Dades bàsiques sobre demografia i condicions socio-econòmiques

Canvis en l'estructura de població:

Els darres anys Barcelona, ha experimentat canvis importants en l'estructura i la dimensió de la seva població.

La ciutat ha anat perdent població progressivament des del 1979, any en què se situa la cota més alta d'habitants (1,9 milions), com a conseqüència de la immigració massiva i de l'anomenat «baby boom». Vint i quatre anys després la ciutat té 1.630.635 habitants i no havia tingut un nivell tan baix de població des del 1962.

Aquests últims anys també s'ha vist afectada l'estructura de població de la ciutat a causa de la modificació de diferents paràmetres que han donat lloc a l'envelliment de la població barcelonina; la natalitat, l'esperança de vida, el creixement vegetatiu i les migracions.

Natalitat

La natalitat va assolir el seu valor més alt el 1973 amb 31.689 naixements que, traduïts a taxa, representen 17,66 nous individus per cada 1000 habitants / any. El 1992 el nombre de naixements ha estat de 13.356 amb una taxa de 8,18. La fecunditat a la ciutat de Barcelona també es troba molt per sota del 2,1 fills per dona, índex necessari per garantir el recanvi poblacional.

anys	homes	dones
1.980-1.981	72,9	79,4
1.985-1.986	73,1	79,6
1.986	73,1	79,8
1.987	73,6	80,2
1.988	73,3	80,6
1.989	73,2	81,1

Font: Anuari Estadístic

	1981	%	1986	%	1991	%
nens (0-14)	376.956	21,3	305.316	17,9	236.828	14,4
joves (15-24)	265.757	15,0	265.776	15,6	256.097	15,6
adults (25-64)	887.946	50,2	878.431	51,6	256.097	15,6
ancians (65 i més)	235.980	13,3	252.289	14,8	285.481	17,4
no consta	1.557	0,1	-	-	-	-
total	1.768.196	100	1.701.812	100	1.643.542	100

(1) Font: Ajuntament de Barcelona. Servei d'Estadística Municipal

Esperança de vida

L'esperança de vida ha augmentat; pel que fa als homes, ha passat de 72,9 anys el 1981 a 73,7 el 1989, i per a les dones de 79,4 anys el 1981 a 81,1 el 1989 (taula 1).

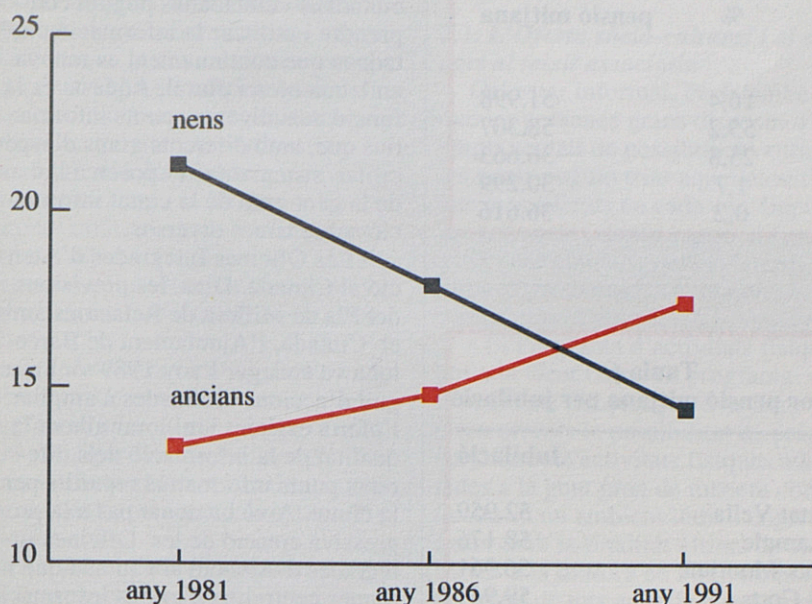
Migracions:

El canvis a la natalitat i l'esperança de vida es combinen amb els efectes de les migracions. El saldo

migratori de l'any 1981 era de 3.572, i l'any 1993 és de 15.999. En aquests últims dotze anys la pèrdua ha estat superior a 130.000 persones. Aquest saldo migratori negatiu té un doble efecte, d'una banda es perd població i d'altra banda, aquesta població que es perd és justament la que està en edat fèrtil, és a dir, entre 15 i 45 anys, limitant per tant les possibilitats de creixement futur.

Districtes	1981	%*	1986	%*	1991	%*
	n. absolut		n. absolut		n. absolut	
Ciutat Vella	25.699	21,4	23.928	23,6	23.913	26,39
L'Eixample	58.804	18,8	57.816	20	61.018	22,24
Sants-Montjuïc	26.150	14	27.677	15,1	31.111	17,33
Les Corts	7.994	9,5	9.443	10,5	11.473	12,78
Sarrià-SantGervasi	29.611	13,7	22.488	14,8	25.645	17,29
Gràcia	23.040	16,5	24.133	18,1	26.273	20,42
Horta-Guinardó	19.216	9,6	21.979	11,4	26.505	14,36
Nou Barris	17.541	8,4	20.759	10,5	26.327	13,94
Sant Andreu	14.312	9,5	16.659	11,3	20.306	14,00
Sant Martí	24.389	10,9	27.417	12,6	32.910	15,36
Barcelona Ciutat	246.756	13,3	252.299	14,8	285.481	17,36

Gràfic 1
Evolució del pes dels vells i dels nens

L'envelliment de la població:

La combinació de tots aquests fenòmens ha donat lloc no solament a l'increment del nombre de persones d'edat avançada sinó també a l'augment del seu pes específic, que ha passat de tenir un valor del 13,3% el 81 al 14,8% el 86, per arribar al 17,4% el 91 (taula 2). Hi ha estudis i projeccions demogràfiques que indiquen que el pes relatiu de les persones grans arribarà a situar-se entre un 19 i un 21% de la població a finals de l'actual dècada.

A Barcelona hi ha actualment 285.481 persones de 65 i més anys. D'aquestes, el 62,3% són dones.

La distribució territorial d'aquest grup de població a la ciutat és ben desigual. Hi ha Districtes com Les Corts o Nou Barris on el pes d'aquests grups d'edat no arriba al 14%, però n'hi ha d'altres com és el cas de l'Eixample, on el pes arriba al 22,2% i Ciutat Vella amb un 26,4% (taula 3).

L'increment d'efectius de gent gran, juntament amb la disminució dels efectius de nens de 0 a 14 anys donen com a fruit un índex d'envelliment de 120 quan aquest mateix índex, deu anys abans, era de 62. Dit d'una altra manera, actualment a la ciutat hi ha 120 vells per cada 100 nens, quan l'any 81 aquesta relació era de 62 a 100 (gràfic 1).

El sobre-envelliment:

Fruit de l'augment de la longevitat, s'incrementa el nombre de persones de 75 o més anys. Si el 1981 eren 90.215, la qual cosa suposava un índex de sobre-envelliment del 38,2%, el 1991 el nombre de persones d'aquest col·lectiu és de 120.071, que suposa un índex de sobre-envelliment del 42,1%.

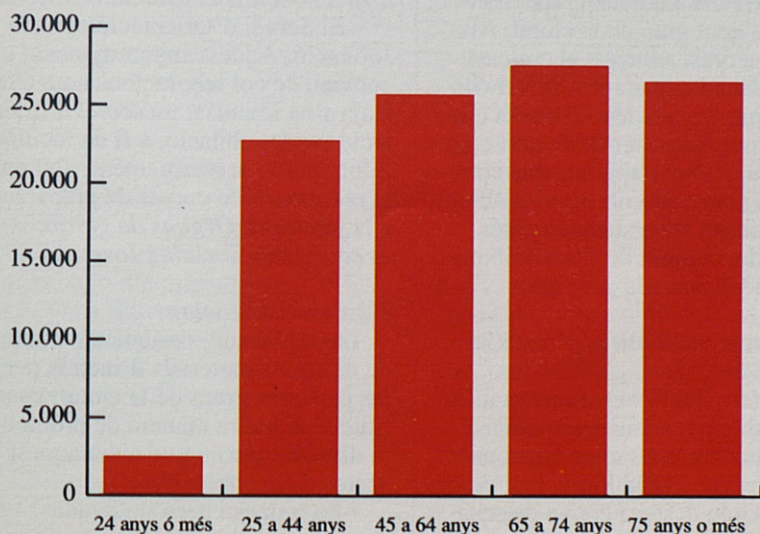
Podem dir que de cada 100 persones més grans de 65 anys, 42 en tenen més de 75.

Taula 4
Llars unipersonals per grups d'edat i sexe (1)

grups d'edat	homes	%	dones	%	TOTAL
24 o més anys	1.197	48	1.295	52	2.492
25 a 44 anys	11.793	52	10.898	48	22.691
45 a 65 anys	9.463	37	16.192	63	25.655
65 a 74 anys	4.518	16	23.015	84	27.533
75 o més anys	1.104	15	22.417	84	26.521
Total ciutat	31.075	30	73.817	70	104.892

(1) Estadística Municipal i elaboració pròpia

Gràfic 2
Persones que viuen soles per grups d'edat

Taula 5
Pensions de l'Institut Nacional de la Seguretat Social. 1991

nombbre per tipus de prestació	n. pensions	%	pensió mitjana
invalidesa	52.811	16,4	51.998
jubilació	177.549	55,2	58.307
viduitat	83.014	25,8	36.663
orfandat	5.362	1,7	30.299
favor familiar	519	0,2	36.616

Font: INSS. 1991

Solitud i nivell d'instrucció:

Una de cada cinc persones de més de 65 anys viu sola. El nombre de persones grans que viuen soles a Barcelona és de 54.054, d'aquestes el 85% són dones (taula 4).

El 60% del total d'analfabets que hi ha a la ciutat són persones de més de 65 anys i, d'aquestes, el 80% són dones.

Pensions:

Segons dades provinents de l'INSS i amb data juny del 1991 el nombre de pensions percebudes a la ciutat de Barcelona és de 321.513. D'aquestes, el 58,2% corresponen a dones i el 48,1% a homes. La pensió mitjana dels homes és superior a la de les dones en 27.184 pessetes.

El 55,2% de les prestacions corresponen a pensions per jubilació, el 25,8% són pensions de viduitat, les pensions per invalidesa representen el 16,4% i la resta de prestacions representen percentatges molt escassos (taula 5).

La pensió mitjana més alta és la de jubilació (58.307 pessetes mensuals l'any 1991), seguida de la pensió d'invalidesa (51.998 pessetes). Les pensions de viduitat són més baixes que les dues anteriors, amb una mitjana de 36.663 pessetes mensuals. Encara que el valor de la pensió mitjana per jubilació és de 58.307 pts, les diferències per Districtes són significatives i tenen una dispersió de 12.702 pessetes. El valor mínim el té Ciutat Vella amb 52.959 pessetes i el valor màxim correspon a Sarrià-Sant Gervasi amb 65.661 pessetes. La resta de Districtes se situen en xifres que oscil·len entre aquests dos valors (taula 6).

Pep Gómez
Departament d'Informació,
Investigació i Promoció de la
Gerència de l'Àmbit de
Benestar Social

Taula 6
Valor pensió mitjana per jubilació

	Jubilació
Ciutat Vella	52.959
Eixample	58.176
Sants-Montjuïc	56.961
Les Corts	59.941
Sarrià-Sant Gervasi	65.661
Gràcia	57.652
Horta-Guinardó	59.491
Nou Barris	58.883
Sant Andreu	61.808
Sant Martí	59.537
Barcelona	58.307

Font: INSS. 1991

L'Ajuntament i la gent gran

L'actuació municipal adreçada a la Gent Gran

L'actuació municipal dirigida a la gent gran es concreta en un nombre considerable de serveis i/o equips. Alguns s'adrecen específicament a la gent gran de la ciutat. Altres són serveis adreçats al conjunt de ciutadans i ciutadanes, dels quals la gent gran en gaudeix. Pensem que aquest tipus de presentació, així com l'estructuració per apartats que coincideixen amb diferents eixos d'actuació permet fer-se una idea més general del conjunt de l'actuació municipal adreçada a la gent gran.

1. La potenciació de la difusió informativa

La informació és un element indispensable per aconseguir una major igualtat entre els ciutadans i un dels eixos que el Pla Municipal per a la Gent Gran destaca com a prioritari.

1.1 Els punts informatius

Conèixer què hi ha i què ofereix la ciutat és indispensable per viure a Barcelona. Cal, doncs, que tots els ciutadans i ciutadanes puguin comprendre i utilitzar la informació ciutadana que continuament es renova amb una oferta plural. Aquesta és la funció dels diversos punts informatius que, amb diferents graus d'especificitat, sistematitzen i posen a l'abast de la gent gran de la ciutat informació sobre temes diversos.

• Les Oficines Integrades d'Atenció al Ciutadà: Dins les previsions del Pla de Millora de Relacions amb el Ciutadà, l'Ajuntament de Barcelona va endegar l'any 1989 tot un seguit d'accions destinades a ampliar l'oferta existent i millorar alhora la qualitat de la informació dels diferents punts informatius repartits per la ciutat. Això ha donat pas a la progressiva creació de les Oficines Integrades d'Atenció al Ciutadà que no només centralitzen tota la informació disponible, sinó que possibiliten als ciutadans la realització de diferents tràmits, com el padró d'habitants, la Targeta Rosa o el registre de documents. A finals del 1992 ja s'havien posat en funcionament 8 Oficines Integrades d'Atenció al Ciutadà. *Òrgans de gestió: Districtes i Àrees Centrals.*

• Els Punts Informatius de la Gent Gran: Són punts d'informació específica per a la Gent Gran ubicats en diferents centres de la ciutat que un equip de persones grans, de forma voluntària, s'encarrega de dinamitzar, posant a l'abast dels seus visitants informació personalitzada i estimuladora. Aquest servei es va posar en funcionament l'any 1991 i a finals de l'any 1992 s'havien posat en funcionament 8 d'aquests punts informatius. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut Districtes*

• El Servei d'Orientació per a la Jubilació: Aquest any, mitjançant un conveni de col·laboracions amb Creu Roja s'ha impulsat un servei d'orientació per la jubilació, a fi de facilitar informació i assessorament, així com la realització de cursos de preparació a la jubilació. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut.*

1.2 Les Publicacions

La publicació, periòdica o puntual de diferents materials d'interès per a les persones grans de la ciutat, constitueix una altra manera de promoure la difusió informativa entre aquest sector de la població.

• La tramesa personalitzada: Aquest any s'ha iniciat un nou servei

de tramesa personalitzada d'informació a domicili. Mitjançant aquest servei es fa arribar a totes les persones amb edats compreses entre els 60 i els 65 anys, un tríptic informatiu respecte als diferents recursos i possibilitats que la ciutat ofereix, estructurat en sis blocs temàtics: associacionisme, voluntariat, equipaments culturals, activitats esportives, serveis d'atenció domiciliària i servei d'orientació per a la jubilació. La primera tramesa, que s'ha fet aquesta tardor s'adreça a un total de 127.459 ciutadans i ciutadanes. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut.*

- L'Informatiu Gent Gran: És una publicació de caire informatiu i de divulgació adreçada especialment a la gent gran que facilita informació diversa—oferta socio-cultural, recursos existents, temes d'actualitat, agendes ...—.

Es reparteix quadrimestralment a través d'ambulatoris, oficines de les caixes, mercats, casals i associacions de gent gran perquè la informació estigui a peu de carrer. Aquest servei es va iniciar a l'any 1992 i es reparteixen un total de 165.000 exemplars l'any. Aquest any 93, amb motiu d'haver estat declarat com «L'Any Europeu de la Gent Gran i de la Solidaritat entre les Generacions» s'ha fet una edició extraordinària amb un tiratge de 100.000 exemplars. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut i Districtes*

- Altres publicacions: A més s'editen guies, directoris, fulletons, estudis, informes o monogràfics, a fi de posar al dia adreces de serveis, canvis en el sector o informacions més especialitzades.

Així per exemple, durant aquest període s'han editat, entre altres, els següents materials:

- Guia d'entitats de gent gran (1989)
- Les expectatives de la població de Barcelona envers la jubilació laboral (1991)
- Guia de recursos per a la gent gran (1992)
- La demència senil a Barcelona (1992)
- El temps lliure de la gent gran: utilització d'equipaments (1993)
- Revista Barcelona Societat. Dossier sobre la gent gran (1993)

Òrgans de gestió: Districtes i Àrees Centrals

2. El foment de la participació social i cultural de la gent gran

El foment de la participació social, cultural i política del col·lectiu

de gent gran de la ciutat constitueix el segon eix d'actuació que el Pla Municipal per a la gent gran destaca com a prioritari.

2.1. L'Oferta socio-cultural i el suport al teixit associatiu

Cal estar informat. Però també cal que les persones grans disposin d'un ampli ventall de possibilitats entre les quals puguin triar aquelles activitats més adients en cada cas. Impulsar activitats i donar suport al teixit associatiu constitueixen diferents mitjans per aconseguir una oferta cada cop més plural.

- El Programa d'activitats físiques per a la Gent Gran: El programa d'activitats físiques per a la Gent Gran ofereix la possibilitat de practicar diferents activitats físiques adaptades a la gent gran de manera continuada en un ambient lúdic i engrescador amb la finalitat última de contribuir a la millora de l'autonomia personal de tots aquells que participen en les sessions que, dos cops per setmana, imparteixen professionals de l'educació física a més de vuitanta punts esportius repartits per la ciutat.

El programa d'activitats físiques per a la Gent Gran es va iniciar l'any 1982. Es tracta, per tant, d'un programa ja consolidat que els darrers anys, englobat en el marc general del Programa «L'esport per a tothom», ha rebut un fort impuls tant pel que fa al nombre d'activitats com al nombre de participants. Així, el nombre de participants era de 957 l'any 1988, i de 4.250 l'any 1992. *Òrgans de gestió: Àrea d'Esports i Districtes*

- L'ús de les instal·lacions esportives municipals: A més de l'oferta d'activitats físiques inclosa en el Programa d'Activitats Físiques, la gent gran pot gaudir d'un conjunt d'instal·lacions esportives, la majoria de les quals són herència directa dels Jocs Olímpics i constitueixen una oferta esportiva de gran qualitat. Totes aquestes instal·lacions ofereixen preus especials als usuaris de la Targeta Rosa.

- L'oferta d'activitats socio-culturals: L'oferta d'activitats socio-culturals adreçada a la gent gran és molt àmplia i inclou activitats tan diverses com cursos, tallers—dibuix, pintura, fang, jardineria—, conferències, exposicions, visites culturals, celebració de festes tradicionals, balls, campionats... que constitueixen un ampli ventall de possibilitats perquè la gent gran pugui escollir. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut,*

Àrea de Cultura, Institut Municipal de Parcs i Jardins, Regidoria de Promoció i Relacions Cíviques i Districtes

- L'oferta d'activitats formatives: Les activitats formatives són un element força important per a l'enriquiment personal i alhora la participació social de la gent gran.

La participació cada cop més important a les escoles d'adults, la promoció de la gent gran a l'oferta d'activitats formatives de tipus més específic com ara els cursos adreçats als membres de les juntes de casals municipals o a les entitats de gent gran de la ciutat són exemples d'aquesta mena d'activitats. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut, Institut Municipal d'Animació i Esplai i Àrea d'Educació*

- El Programa de Vacances per a la Gent Gran: El programa de vacances per a la Gent Gran es va iniciar a proposta del Consell Assessor de la Gent Gran, l'any 1989 i mitjançant un conveni de col·laboració amb l'INSERSO, subvenciona les persones grans de la ciutat amb menys recursos econòmics i els ofereix la possibilitat de gaudir d'un període de vacances. L'oferta de l'any 1993 és de 2.500 places.

Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut

- El suport a l'associacionisme: El suport que dona l'Ajuntament de Barcelona al teixit associatiu de la gent gran se situa a tres nivells: infraestructural, tècnic i econòmic.

L'ús dels equipaments municipals per part de les entitats de gent gran o el mateix centre Cultural i Artístic per a la Gent Gran de Fonthonrada serien exemples de suport infraestructural. A més, l'Ajuntament dona suport tècnic i econòmic a diferents entitats de gent gran de la ciutat. Així, l'any 1992, l'Ajuntament de Barcelona va donar suport econòmic a 20 entitats de gent gran. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut, Àrea d'Esports i Districtes*

- La Quinzena de la Gent Gran: Com a acte de cloenda de les activitats desenvolupades al llarg de l'any es realitza la Quinzena de la Gent Gran que, sota el títol «Gent Gran, participem» ha servit per donar a conèixer les activitats realitzades per la gent gran de la ciutat i ha donat lloc a activitats tan entranyables com la trobada de corals de Gent Gran al Liceu. A la Quinzena de la Gent Gran de l'any 1992 van participar 5.600 persones. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut i Districtes*

- La Mostra d'Iniciatives per a la Gent Gran: Aquest any, amb motiu de l'Any Europeu de la Gent Gran, la tradicional Quinzena de la Gent Gran s'ha reconvertit en la Mostra d'Iniciatives per a la Gent Gran realitzada coincidint amb el II Congrés de la Gent Gran.

La mostra reuneix el conjunt d'iniciatives que ofereix la ciutat, ja sigui a través del teixit associatiu o del mateix Ajuntament, per a la promoció social de la gent gran, experiències significatives d'activitats artesanals, esportives, de formació, de voluntariat, etc, mitjançant la difusió de material imprès, vídeos, espais per a l'intercanvi, música, cinema, conferències...

Adreçada a la gent gran i a tots els ciutadans en general, constitueix un espai privilegiat per a l'intercanvi i la col·laboració intergeneracional.

Òrgans de gestió: Àrees Centrals i Districtes

- II Congrés de la Gent Gran de Barcelona: En el marc de l'Any Europeu de la Gent Gran el Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, ha organitzat el II Congrés de la Gent Gran de Barcelona.

Tan important com el mateix Congrés, ha estat el procés de treball que es va iniciar amb motiu del mateix i que ha permès consolidar un model de participació que, estructurat en diferents nivells, Plenari del Consell Assessor, Comissió Permanent, Comissions de Districte, ha propiciat que la gent gran canalitzi les seves opinions, queixes o demandes en relació als diferents temes que l'afecten.

Òrgans de gestió: Secretaria del Consell Assessor de la Gent Gran.

2.2. Serveis adreçats a afavorir la mobilitat i l'accessibilitat a la ciutat

Possibilitar els mitjans que afavoreixin el desplaçament de les persones grans de la ciutat, constitueix

una altra manera de fomentar la participació social d'aquest col·lectiu.

- La Targeta Rosa: La Targeta Rosa és un document acreditatiu que, en funció dels ingressos econòmics, permet la utilització gratuïta o semi-gratuïta dels transports municipals a les persones grans de la ciutat.

Es un servei ja consolidat que arriba a un sector molt important de la població— al voltant de les 200.000 persones a l'actualitat— i que constitueix un mitjà per estimular la socialització i l'increment de l'ús i el consum de la ciutat per part del col·lectiu de persones grans. Els usuaris de la Targeta Rosa van realitzar un total de 31,4 milions de viatges en els transports municipals durant l'any 1988. Durant l'any 1992 el nombre de viatges ha estat de 35,7 milions. *Òrgans de gestió: Àmbit de Benestar Social, Àmbit de la Via Pública i Districtes*

- La progressiva adequació del transport públic: Els darrers anys s'ha donat un impuls decisiu a les polítiques d'accessibilitat en el transport públic. Així, en aquests moments, circulen a Barcelona 20 autobusos de pis baix en línies regulars de Transport de Barcelona, als quals s'han de sumar uns altres 25 que circulen en diferents línies nocturnes, metropolitanas i en la línia de l'Aerobus. És política de Transports Metropolitans de Barcelona, que la renovació de la flota es faci amb vehicles de pis baix.

També en el terreny de la millora de l'accessibilitat del transport de superfície s'ha iniciat la compra d'un nou model de plataforma que facilita l'accés als autobusos convencionals.

Pel que fa al Metro, es preveu que les parades de la línia II, actualment en construcció, disposin d'ascensors i d'altres millores de l'accessibilitat. Actualment, les parades que disposen d'ascensors són les de Fondo i plaça de Catalunya i, l'any 1993, es completaran les de Bellvitge i Ciutat Sanitària. *Òrgans de gestió: Entitat Metropolitana del Transport i Àmbit de la Via Pública*

- La millora de l'accessibilitat a la ciutat: La millora de l'accessibilitat, la supressió de barreres arquitectòniques de l'espai públic ha estat un dels objectius primordials els darrers anys. Les actuacions entorn dels edificis públics i les campanyes de millora de l'accessibilitat a les vies bàsiques han estat el resultat de un procés que es va iniciar amb el disseny de diferents elements comuns d'urbanització que, de forma progressiva, es van incorporant a les di-

ferents intervencions en l'espai públic de la ciutat. Així, a finals de l'any 1992 ja eren 8.104 els guals de vianants repartits per la ciutat. *Òrgans de gestió: Àmbit d'Urbanisme i Medi Ambient i Districtes*

2.3. Els òrgans municipals de participació i consulta

Fomentar la participació d'aquest col·lectiu implica la necessitat d'establir els òrgans necessaris per tal de possibilitar que la gent gran de la ciutat canalitzi les seves opinions i demandes respecte als diferents temes del seu interès.

- El Consell Assessor de la Gent Gran: El Consell Assessor de la Gent Gran és un òrgan consultiu i de participació de l'Ajuntament de Barcelona que agrupa els representants de diferents entitats socials, cíviques, veïnals, culturals i sindicals de la gent gran de la ciutat.

Al primer Congrés de la Gent Gran de Barcelona, celebrat el juny del 1989, es va posar de manifest la necessitat d'impulsar el Consell Assessor i de reglamentar el seu treball per afavorir la participació de les diferents entitats que el formen. La constitució oficial del Consell Assessor, l'aprovació de les normatives de funcionament dels òrgans del Consell Assessor i de les comissions de Gent Gran dels Districtes durant aquest període i finalment la celebració del II Congrés de la Gent Gran de Barcelona, el novembre del 1993, han servit per consolidar les diferents estructures del Consell Assessor de la Gent Gran. Les diferents entitats de gent gran de la ciutat poden participar en el Consell Assessor de la Gent Gran a través de les Comissions de Gent Gran dels Districtes. A la Comissió Permanent del Consell Assessor hi participen actualment 10 representants de diferents entitats de gent gran que actuen a a escala de ciutat. *Òrgans de gestió: Secretaria del Consell Assessor i Districtes*

- El Consell Municipal de Benestar Social: L'Ajuntament també rep l'assessorament del Grup de Treball de Gent Gran del Consell Municipal de Benestar Social, un grup intergeneracional —manifestació concreta del que proposa l'any Europeu de la Gent Gran i de la Solidaritat entre les Generacions— en el qual participen diferents entitats i institucions que, d'una o altra manera, incideixen en el Benestar Social de la Gent Gran de la ciutat. Actualment aquest grup de treball està compost per representants de 20 entitats diferents. *Òrgans de gestió: Secretaria del Consell Municipal de Benestar Social*

3. L'oferta d'espais adients

Potenciar la utilització dels recursos personals de què disposa la Gent Gran de la ciutat, és un altre dels aspectes prioritaris del Pla Municipal per a la gent gran. Per aconseguir aquest objectiu cal disposar d'espais adients on les persones grans puguin reunir-se i organitzar activitats.

3.1. Els Casals

Són llocs de trobada i esbarjo adreçats a la gent gran de la ciutat i organitzats a través d'una junta directiva i una assemblea general composta per tots els membres del casal que elaboren el seu programa d'activitats. L'any 1988 hi havia 25 casals municipals. L'any 1992, el nombre de casals municipals era de 41. *Òrgans de gestió: Districtes*

3.2. Els Centres Cívics

Els Centres Cívics són centres municipals des d'on s'impulsen diferents activitats —cursos, tallers, exposicions...— que tenen per objectiu el desenvolupament social i cultural, la promoció de la vida associativa i, en general, la participació dels ciutadans. Són centres adreçats a tota la població i on la gent gran pot disposar d'espais adequats per a la realització d'activitats i gaudir d'una relació intergeneracional amb altres sectors de la població. En aquests moments hi ha 31 centres cívics a la ciutat. *Òrgans de gestió: Districtes*

3.3. Els espais a l'aire lliure

Els espais com les places, els parcs i els jardins de la ciutat són llocs molt utilitzats per les persones grans i pels quals demostren tenir una especial preferència.

Durant els darrers anys s'ha produït un fort increment d'aquest tipus d'espais a la ciutat i s'han dotat dels elements que faciliten el seu ús per part de les persones grans —bancs, il·luminació, pistes de petanca, fonts, guals...—. L'any 1988 hi havia 6,2 milions de metres quadrats de zona verda a la ciutat. L'any 1991 aquesta xifra era de 7 milions de metres quadrats. *Òrgans de gestió: Àmbit d'Urbanisme i Medi Ambient i Districtes*

4. Els serveis d'atenció i assessorament

Determinades persones grans, en funció de la seva edat, del seu estat de salut o de la seva situació personal i social es poden trobar en situacions davant les quals, ni la pròpia persona, ni en molts casos el seu entorn més proper, poden fer-hi front

de forma adequada precisant de la informació, l'assessorament i el suport de professionals especialitzats.

4.1. Els Centres Municipals de Serveis Socials

Són equipaments que, formant part de la xarxa pública de Serveis Socials, constitueixen el punt d'atenció més proper al ciutadà i on diferents professionals — assistents socials, psicòlegs, advocats...— presenten serveis d'informació, assessorament i suport.

A finals de l'any 1988 hi havia 24 centres de serveis socials. A finals de l'any 1992 el nombre de centres de serveis era de 30. *Òrgans de gestió: Districtes*

4.2. L'Oficina Permanent d'Atenció Social

L'Oficina Permanent d'Atenció Social és un servei que durant les vint-i-quatre hores cada dia de l'any atén qualsevol situació social d'urgència —persones extraviades, emergències socials...— i constitueix, per tant, un servei complementari a la xarxa de Centres de Serveis Socials de la ciutat. Durant els darrers anys s'ha posat en funcionament tot un seguit de serveis —atenció domiciliària d'urgència, acolliment d'urgència per a la vellesa...— que han significat un notable increment en el nombre de persones grans que han estat ateses en diverses situacions d'emergència. Així, durant l'any 1988 van ser ateses un total de 85 presones grans. Durant l'any 1992 es van atendre 184 persones. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut*

5. Els serveis de suport a la gent gran al domicili

El Pla Municipal per a la Gent Gran s'estructura d'acord amb el criteri d'intentar mantenir la persona gran que, degut a diverses circumstàncies, es pot trobar en una situació problemàtica en el seu entorn habitual. Això implica la necessitat de poder disposar de tot un conjunt de prestacions encaminades a pal·liar els dèficits que li poden impedir dur una vida autònoma al seu propi domicili.

5.1. El Servei d'Ajut a la Llar

El Servei d'Ajut a la Llar té com a objectiu prestar atenció—realització de tasques domèstiques, cura personal...— a les persones grans que ho precisen al seu propi domicili i evitar d'aquesta manera internaments no desitjats.

Durant aquest període, l'Ajuntament de Barcelona ha potenciat de forma molt notable aquest servei mitjançant l'increment del nombre de treballadores familiars i el conveni signat amb Caritas per a l'atenció de les persones grans de la ciutat, beneficiàries del Fons d'Assistència Social. Així, durant l'any 1988, el Servei d'Ajut a la Llar va prestar atenció a un total de 235 persones grans. Durant l'any 1992 el nombre de persones grans ateses va ser de 1.347. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut i Districtes*

5.2. El Servei d'Alarma Telefònica.

El Servei d'alarma telefònica —SAT— es va posar en funcionament l'any 1989 i consisteix a la instal·lació d'un aparell que, connectat per mitjà de la línia telefònica amb una central receptora de senyals d'emergència, rep la demanda de l'usuari només polsant un botó i dona resposta immediata ja sigui connectant amb les persones de contacte proposades per l'usuari o bé enviant un servei d'urgència —ambulància, bombers...—. A finals de l'any 1992 hi havia instal·lats 399 aparells. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut i Districtes*

5.3. L'Arranjament d'Habitatges

Una política d'actuació basada en el criteri de manteniment de la persona gran al seu entorn habitual, a més de les diferents actuacions adreçades a compensar situacions deficitàries de tipus personal ha d'incloure també actuacions encaminades a solucionar aquells tipus de situacions derivades d'una problemàtica relacionada amb l'habitatge.

A partir de l'any 1990, l'Ajuntament de Barcelona ha iniciat tot un seguit d'actuacions amb aquesta finalitat: suprimir barreres arquitectòniques d'accés a l'interior de l'habitatge, adequació de la instal·lació elèctrica, subministrament de l'aigua calenta, pintura, grans neteges...

Així, durant l'any 1992 es va procedir a l'arranjament de 55 habitatges de persones grans. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut i Districtes*

5.4. L'Atorgament de subvencions a la Gent Gran

L'Ajuntament de Barcelona, conscient que es poden donar situacions que generen una problemàtica especial en relació al pagament de determinats impostos o taxes, ha establert paulatinament, des de fa temps, una política de subvencions per ajudar els ciutadans al compliment de les seves obligacions fiscals.

Així, les persones de més de 65 anys que visquin soles estan exemptes del pagament de la taxa per tinença de gossos. Existeixen subvencions per a l'impost sobre Béns Immobles —anteriorment anomenada Contribució Territorial Urbana— per a persones amb ingressos inferiors al salari mínim interprofessional.

Igualment per a l'Impost de Plusvàlua, es reconeix una subvenció per a persones majors de 65 anys, quan facin la transmissió del seu habitatge habitual a canvi d'una renda vitalícia. *Òrgans de gestió: Àrees Centrals i Districtes.*

6. L'Oferta d'habitatge social i els equipaments residencials

El fet que, seguint el criteri bàsic d'intentar el manteniment de la persona gran en el seu entorn habitual, actualment es posi un èmfasi especial en aquests tipus de serveis no pot ignorar la necessitat —urgent en molts casos— de poder disposar de solucions alternatives a les del domicili habitual de la persona gran.

6.1. L'Oferta d'habitatge social

L'Ajuntament de Barcelona a través del Patronat Municipal de l'Habitatge promou habitatges de protecció oficial i de preu assequible

tant per a aquelles persones que pel seu nivell d'ingressos tenen dificultats per accedir al mercat immobiliari general, com per atendre la demanda d'habitatges generada per actuacions urbanístiques i remodelacions urbanes. *Òrgans de gestió: Patronat Municipal de l'Habitatge*

6.2. Els habitatges tutelats

Són petites vivendes o apartaments que disposen d'un seguit de serveis —consergeria, menjador, neteja ...— per tal que les persones que precisen d'una mica de suport puguin continuar la seva vida independent el màxim de temps possible.

A finals de l'any 1988 hi havia 16 habitatges tutelats. A finals de l'any 1992 el nombre d'habitatges tutelats era de 88. *Òrgans de gestió: Districtes*

6.3. El Centre d'Acolliment i Urgències

El Centre d'Acolliment i Urgències per la Vellesa (CAUV) es va posar en funcionament l'any 1991. És un equipament residencial de curta estada, obert les 24 hores cada dia de l'any, on s'acullen persones grans que precisen d'una intervenció puntual per resoldre una situació d'urgència social.

Durant l'any 1992 un total de 27 persones grans van precisar ser ingressades en el Centre d'Acolliment d'Urgències. *Òrgans de gestió: Àrea d'Afers Socials i Joventut*

6.4. Les Residències

Les residències són equipaments adreçats a persones grans que sovint presenten una limitació important de la seva autonomia funcional i/o es troben en unes circumstàncies que fan que els serveis d'atenció domiciliària resultin insuficients, oferint-los els serveis necessaris —preventius, assistencials i rehabilitadors— que permetin aturar o millorar el seu grau de dependència funcional.

Els darrers anys, l'Ajuntament de Barcelona ha iniciat un procés de reordenació de la xarxa municipal de residències amb un doble objectiu: d'una banda, l'adaptació progressiva d'aquestes residències a fi de poder atendre aquelles problemàtiques derivades de la manca d'autonomia dels residents, així com dotar l'esmentada xarxa dels elements complementaris necessaris —Centre d'Acolliment i Urgències, Equip d'Atenció a la Vellesa ...— que garanteixin el funcionament idoni d'aquesta mena de Centres i, d'altra banda, la inclusió d'aquest pla de reordenació de la xarxa municipal en un pla general per a tota la xarxa pública actual i futura de la ciutat a concertar amb la Generalitat de Catalunya. A finals de l'any 1992, la xarxa municipal de residències disposava d'un total de 422 places. *Òrgans de gestió: Gerència de l'Àmbit de Benestar Social*

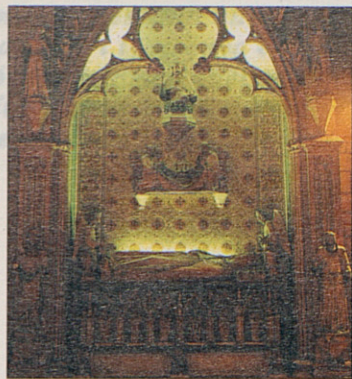
6.5 El Centre Geriàtric Municipal

Els darrers anys, el Centre Geriàtric Municipal ha sofert un intens procés de transformació, passant progressivament de residència assistida a centre sanitari de tipus intermediari entre hospital d'aguts i residència assistida.

A partir del 1990, i en funció de les coordenades que estableix el programa «Vida als Anys», es diversifica clarament la seva oferta assistencial en quatre unitats funcionals: la unitat de cures pal·liatives, la unitat de convallescència, la unitat de llarga estada i l'hospital de dia. El Centre Geriàtric Municipal disposa de 376 places. *Òrgans de gestió: Institut Municipal d'Assistència Sanitària*

Jordi Vizcaino

Departament de Planificació,
Avaluació i Desenvolupament
de la Gerència de l'Àmbit de
Benestar Social

Nadal al monestir de Pedralbes

Nadal, des de fa 665 anys, és festa grossa al monestir de Pedralbes. La Missa del Gall, al cor de la nit ciutadana, té gust d'eternitat i de futur.

Les monges franciscanes fan un pessebre, fidels a la tradició que atribueix a Sant Francesc d'Assís aquest costum que ha arrelat als pobles de la mediterrània.

Però Nadal és, també, un constant en la vida quotidiana del monestir: la Mare/verge que mostra el seu Nen apareix en moltes de les estances i la pau i la solidaritat que les dones i els homes de finals del segle XX desitgem i celebrem per Nadal, es respira just traspassem la porta del monestir obert, d'una manera especial, a tots els barcelonins.

Les vacances de Nadal són un moment per visitar-lo, cada any, sols, amb la família o els amics.

Cada racó de Pedralbes recorda el Nadal amb la presència d'una Mare amb el Nen. La Verge de la Humilitat de Fra Angelico.

“El 1327 ja és construïda l'església i començava la vida entorn de l'immens claustre gòtic on reina i monges parlen, mengen i miren el cel de Barcelona. Fins avui.”

L'església del monestir des del claustre gòtic.

Fa aquell fred que només se sent a Barcelona a finals de novembre. El dia és clar, el trànsit intens. La ràdio del taxi explica la crisi.

Tot, però, queda entre parèntesi quan arribes a la plaça del monestir de Pedralbes, a la frontera nord-oest de la ciutat. I tot sura en un altre aire quan traspases la porta del monestir.

La col·lecció Thyssen o tot el monestir?, pregunta una noia amb jaqueta vermella enmig d'un guirigall de visitants políglotes.

No hi ha dubte possible: Pedralbes, totes les pedres albes que basteixen el monestir que ara acull també la col·lecció Thyssen.

Vida a l'entorn d'un pati

Elisenda de Montcada, tercera esposa de Jaume II de Catalunya i Aragó, va comprar uns terrenys a la vila de Sarrià per aplegar, en-

torn del claustre, les monges franciscanes. Els monestir seria el seu últim recer.

Les obres van anar molt de pressa. El 1327 ja és construïda l'església i començava la vida entorn de l'immens claustre gòtic on reina i monges parlen, mengen i miren el cel de Barcelona. Fins avui.

Trepitjar el claustre vol dir endinsar-se en la seva vida, en evolució constant i sense perdre força: aquí hi conviuen un grup de dones que estimen Déu.

La capella de Sant Miquel, just a l'entrada del claustre, explica la vida del Déu/home Jesús, a través de les pintures de Ferrer Bassa del 1346. Un sostre blau, estelat com les grans nits d'hivern, acull un conjunt de pintures que narren del Nadal a la Passió. El color gòtic i la quietud freda de l'estança s'omplen de vida quan

contemples un Jesús petit, grassonet, en un pessebre que pot ser dels noranta.

Fora, el jardí del claustre encara conserva algunes flors, l'aigua dringa, les voltes d'ametlla retallen l'arquitectura dels arcs i uns xiprers d'hospitalitat et donen la benvinguda: pau als qui habiten aquesta casa. Una monja, amb davantal de feina, gros i gris, arramangat a la cintura com les mestresses de casa, parla al llindar d'una porta amb un manyà. Més enllà, un grup d'estrangers se-gueixen, amb ulls com a taronges, les explicacions de la guia.

Un dormitori per despertar-se a l'art

Camines per davant del sepulcre de la reina Elisenda, que dorm mirant amb ulls clucs el cel de la ciutat entre les columnes del claustre. Passes per davant de tombes amb noms tan suggeridors com Beatriu de Fonollet, Constança de Cardona o Elionor de Pins, dones que han viscut el silenci de Pedralbes fa molts anys. I t'encantes, un moment, a l'herbari.

Una porta amb arcada et convidava a pujar al dormitori de les monges i a la Cambra Major del Palau d'Elisenda. Ara és el marbre fosc i l'acer contemporani allò que et fa palès que ets a les estances de la Col·lecció Thyssen. La remodelació del Taller d'Arquitectura Bofill ha disposat una escala dura i fosca que et situa enfront la imatge viva d'un Crist despenjat de la creu, al fons del dormitori. Tot just sota d'aquest Crist, una madona plàcida sosté un infant que mostra una flor. La presència del Nadal, del naixement d'un Déu que és home, és constant per tot el monestir. Sempre topes amb una mare que abraça i t'ensenya el seu nadó. La

“Sempre topes amb una mare que abraça i t’ensenya el seu nadó. La de Fra Angèlico té un títol que és un missatge: la Verge de la Humilitat.”

“El dormidor de les monges és, avui, una col·lecció ordenada de petites finestres acolorides on despertar-se a les presències reals que sempre et regala l’art.”

de Fra Angèlico té un títol que és un missatge: la Verge de la Humilitat.

La col·lecció triada és esplèndida. Defuig l’espectacularitat per buscar la qualitat. La col·lecció de retrats, amb capells, robes, mirades de temps llunyans, t’interroguen quan hi pares els ulls. Velazquez, més enllà, és un resum d’una Espanya poc coneguda. L’art medieval, el primer renaixement germànic, el renaixement italià i el barroc venecià tardà són els eixos d’una col·lecció que cal veure amb una certa freqüència si volem que ens expliqui el seu temps i el nostre.

S’obre una porta enmig l’enfilall d’obres que dona als xipres del claustre. La quietud és més impetuosa. La sensibilitat s’esponja per la pell i el pensament. Damunt del vidre de la porta, l’escut del monestir, sempre igual, constantment diferent.

El dormidor de les monges és, avui, una col·lecció ordenada de petites finestres acolorides on despertar-se a les presències reals que sempre et regala l’art.

Un passeig pel monestir íntim

Quan tornes al claustre, una constel·lació de cel·les a peu del pati al primer pis, t’endisen en la vida íntima de les monges.

Cel·les blanques, austeres, amb sostres gòtics i barrocs, que les monges que les habitaren han deixat per la pregària a l’església o la lectura al jardí.

La ceràmica blanca a l’armari alb, un plat amb pinzellades blaves, l’altar amb tovalles de punta sortides del coixí que reposa a la cadira de boga, el reclinatori per a l’oració, el retaule barroc, la capsa per guardar coses petites, els porticons oberts, el càntir per a l’aigua fresca..., tot convida a fer-hi llarga vida.

Pintures de Farré Bassa a la capella del claustre.

Al primer pis, un Sant Josep d’Obiols et recorda l’evolució i la vocació del monestir per l’art. Un home amb nen, et torna a parlar altra vegada del Nadal. I retallades pels arcs, la palmera, la fàbrica sòbria de l’església i una altra monja que trasllada estufes de butà. Aquí, una porta mig oberta a les estances actuals de la comunitat. Sota, en un angle del pati, un banc de ceràmica per a la lectura envolta un pou florit.

Barcelona no és lluny. Barcelona també és el monestir. És una altra de les moltes barcelones. En una cel·la hi ha un harmòniom obert.

Després, de nou al claustre, t’espera la sorpresa del refectori o el menjador comunitari, auster, amb la trona per a la lectura i els plats a taula. I la cuina de casa pairal amb el pa, Sant Antoni, les herbes, rajoles de colors, el pernil

a la fresquera, l’oli d’oliva a la tina, la bóta del vi, la nevera dels seixanta amb peix fresc de la Barceloneta, els armaris propis de cada monja amb el seu nom —sor Maria Eulàlia hi ha deixat el seu rètol—.

I, encara, la infermeria de cortines blanques davant d’un gran finestral que s’obre a l’hort. Fa la flaire de la vida compartida en el silenci d’un Déu que és humà.

Dones de la terra i del cel

Pel claustre baix s’accedeix a l’hort d’hivern, un pèl trist ara que reposa després de tanta vida. Al fons de l’hort, el mur que tanca el monestir al brugit de la ciutat, ple de verdor.

Al costat de la porta, la pala, els cistells, la balança per pesar la collita i una bombeta que penja sota un sostre ample. Baixant unes escales, ja en els fonaments

**“Barcelona no és lluny.
Barcelona també és el
monestir. És una altra de les
moltes barcelones. En una
cel·la hi ha un harmònim
obert.”**

del monestir, el pou de l'aigua fresca.

Prop de l'hort i l'aigua, les procures o els magatzems de la comunitat: el rebost de menjar com d'una casa pairal de dones que planten i cullen allò que els cal per a una vida austera. Dament d'un encanyissat guarden les cebes, més enllà hi ha enfilalls de tomàquets, d'alls i de pebrots. I tines per guardar-hi l'oli i el vi.

En un angle, una menjadora per al bestiar domèstic, com la que pinten els artistes als pessebres.

Les monges de Pedralbes són dones de la terra que ja viuen al cel. I el cel se't presenta, quan gairebé surts del monestir, amb els atuells de plata de la litúrgia, el temps del sagrat, que és barca de misteris pròxims. I amb els cantorals miniatos de cant gregorià, la melodia que és, només, música del silenci. I en els textos antics de la Bíblia.

I, encara, la petita recopilació de pintura i escultura que es mostra al capítol, ran de la porta. La Mare/verge mostra el seu infant una vegada i una altra, amb un estil i altre.

Un monestir obert a la ciutat i al món

Jordi Carrió, comissionat de l'Ajuntament per al monestir de Pedralbes, quan la impressió de la visita al monestir encara és una taca lluent en el record, comenta que “l'Ajuntament no ha perdut de vista que només és arrendatari del monestir i que la propietat de l'edifici és de les monges. El monestir és un monument històric-artístic d'interès nacional i, per això, s'ha creat una comissió d'experts que estudia les prioritats de la rehabilitació, l'ús artístic i el finançament.”

Una cel·la del claustre

El menjador de les monges.

I després
de l'Estat
de benestar
pué?

"El cel se't presenta, quan gairebé surts del monestir, amb els atuells de plata de la litúrgia, el temps del sagrat, que és barca de misteris pròxims. I amb els cantorals miniats de cant gregorià, la melodia que és, només, música del silenci."

La cuina de casa pairal

L'Infermeria assolada.

La comissió està formada per representants de l'Ajuntament —Jordi Carrió—, de la Generalitat —Eduard Carbonell— i de l'arquebisbat —Martí Bonet—, així com també personalitats ciutadanes: Lluís Montreal, Xavier Bonet, Tomàs Llorens, Núria Dalmasas, Josep Milicura —responsable de tria de la Col·lecció Thyssen— i Jordi Savall, el músic.

Hi ha un conjunt de projectes, entre els quals cal destacar el del músic de Jordi Savall torn de Músiques d'Europa, que s'aniran posant en marxa respectant, sempre, el monestir com a espai de vida en l'horitzó de l'infinit.

Déu, que és esperança per als cristians d'arreu del món, neix cada dia en el portal gòtic del monestir de Pedralbes, just on la ciutat respira un altre aire. I, si qui s'hi acosta és una dona o un home de bona voluntat, està obert a respirar l'aire silent ple de vida que un grup de monges ha conservat any rera any i que, avui, com a barcelonines posen el seu monestir a disposició de la ciutat i d'un món amb fam de pau.

Toni Puig

I després de l'Estat de benestar, què?

Després de l'Estat de benestar —afirmen la totalitat dels treballadors municipals consultats— necessitem més Estat de benestar.

En un país dèbil en benestar, plantejar-se un després, a tots els sembla impensable i injust.

Però, cada dia als mitjans de comunicació hi ha idees que apunten a la seva reforma, a canvis profunds..

Aquest és un debat amb "continuarà" perquè el creixement sostingut dels pressupostos públics ha tocat sostre i la universalització dels serveis està lluny, els mateixos serveis suggereixen retalls...

Tornarem a plantejar-lo perquè és el gran tema de fons dels serveis públics.

Àngela Muñoz
Districte de Sants-Montjuïc

Després de l'Estat de benestar crec que ens queda la lluita per als qui encara no l'han assolit. L'Estat de benestar és tan relatiu! Allò que fa que me'l qüestionin és el fet que penso en totes aquelles persones que no l'han aconseguit, i en són moltes —massa, potser—. I és quan tinc consciència de la situació de tants altres i lluito per millorar-la amb tot el que tinc a l'abast, que realment crec en l'Estat de benestar.

Amàlia Ganga
Primera Tinència d'Alcaldia

El planeta del benestar. Que l'Estat de benestar arribi a tots els ciutadans i sigui una realitat en tots els països del món.

Es tracta de substituir el fanatisme religiós per l'educació, les "pateres" per la feina, els súbdits pels ciutadans, les dictadures per la democràcia...

Cal suprimir les diferències de renda en el conjunt de la comunitat internacional i distribuir els recursos de manera que s'afavoreixi els Estats més necessitats.

Romà Torrents
Districte de l'Eixample

Em preguntaria primer si, això de l'Estat de benestar, ho hem vist aquí.

Allà on han existit formes de benestar ha estat, sovint, com a resposta a l'aposta igualitària del socialisme i basant-se sempre en bosses paral·leles de desigualtat i de pobresa: amb el bloc de l'Est han caigut murs i molts errors,

però també bona part de l'esperança pròxima en un món millor i, és clar, les barreres a tot allò que és més injust del capitalisme.

En temps de llibertats medieques —individualisme, lliure mercat, afany il·limitat de lucre, etc— crec que cal recuperar les altres dues màximes de la Revolució Francesa: la igualtat i la fraternitat —solidaritat—.

José Fernández
Districte de Nou Barris

L'essència de l'Estat de benestar és, d'una banda, la compatibilització en un mateix sistema del capitalisme com a forma de producció i, d'altra banda, la consecució del benestar general.

Aquesta és una realitat inviable a l'actualitat a causa de l'enorme crisi fiscal dels Estats i, per això, han de ser els governs qui decideixin reformar les mesures protectores d'aquest benestar o promoure la redistribució de la renda i de la riquesa. La diferència rau en els instruments que cal emprar. En el cas espanyol, ha estat la política de pacte social, l'alternativa elegida per a la gestió de la crisi. En altres països han estat els mateixos governs els qui han dut a terme accions directes.

Com a mínim, no fem res que aboqui a la desigualtat.

M. Dolors Àlvarez
Districte de Ciutat Vella

Després de l'Estat de benestar no hi pot haver res més. Dic que no hi pot haver res més perquè mai no s'hauria d'acabar. L'Estat té com a finalitat principal proporcionar benestar a tots els ciutadans. Una vegada assolit aquest

objectiu a escala general el que s'ha de fer no és canviar d'objectiu sinó augmentar el grau de satisfacció. Si tenim en compte que actualment encara no hem arribat a l'Estat de benestar, no treu cap a res pensar en un després quan encara no l'hem assolit.

Rosa Navarro

Districte de Sarrià-Sant Gervasi

Quan havíem arribat a un estat de benestar inimaginable a principis de segle, sembla que els qui ara treballem, cotitzem i paguem puntualment els nostres impostos no podem obtenir l'assistència mèdica ni la jubilació corresponents.

Ens hem de fer càrrec de la crisi mundial, que no genera llocs de treball fixos suficients i preveure individualment el nostre futur benestar, cosa que fa que estiguem una mica desorientats.

Mercè Armengou

Àrea d'Esports

Crec que l'Estat de benestar continua sent un model plenament vàlid ja que representa la culminació de l'Estat de Dret.

Per això, penso que cal incidir no tant en la recerca d'un nou model que substitueixi l'anterior com en el diagnòstic i consegüent subsanament de les deficiències que presenta el sistema i, cas que s'agreugessin, podrien posar seriosament en perill la seva pervivència.

Des del meu punt de vista, la principal amenaça per a l'actual Estat de benestar consisteix precisament en què no té un abast general i no s'ha d'oblidar que, des d'una concepció democràtica,

benestar significa nivellació o homogenització dels estrats o grups socials. Sense nivellació socioeconòmica no hi ha llibertat real ni, en conseqüència, democràcia. Només hi ha benestar quan afecta el conjunt de la societat.

Carles Escarpanté

Àmbit de la Via Pública

No hi ha d'haver un després en l'Estat de benestar.

La humanitat, des de sempre, ha avançat i ha aconseguit un seguit de millores socials. És obligació dels governs procurar que aquestes millores socials incideixin de manera més eficaç en les classes socials més necessitades.

Plantejar-nos un després significaria renunciar a un seguit d'expectatives socials que el govern té l'obligació de procurar per a tots els integrants d'aquesta societat.

M. Àngels Albertos

Districte d'Horta-Guinardó

El primer que hem fa pensar aquesta pregunta és si, veritablement, podem afirmar que hem assolit l'Estat de benestar.

Crec que la nostra incorporació cap a aquest model de societat ha estat una mica tardana, tot i que hi ha hagut una sana intenció d'encaminar-s'hi. No es pot negar, però, que s'han aconseguit avanços en alguns aspectes mentre que, en altres, ni tan sols els hem tastat.

Estem en una societat on existeixen desigualtats socials i és necessari fer una redistribució de la riquesa i, sobretot, assegurar als/les ciutadans/es els serveis i pres-

tacions que es consideren bàsics per assolir un nivell de vida digne.

Ara que ens diuen que el model de benestar no té futur a causa del moment que vivim, que és una utopia impossible i que, per la seva gran càrrega, les institucions públiques no són les úniques que han d'estar compromeses, sí que em pregunto: i ara què?

Cristina López

Districte de Sant Martí

Per aconseguir l'Estat de benestar s'han impulsat unes polítiques d'intervenció que han ajudat a lliurar contra les desigualtats que existeixen o bé que han ajudat a pal·liar-les.

No considero convenient parlar del després de l'Estat de benestar, sinó que es tracta més aviat d'adequar aquestes polítiques a l'estructura econòmica del moment.

Ens hem de proposar assolir uns mínims perquè no podem negar que encara hi ha desigualtats però, alhora, hem de parlar d'un Estat de benestar més encaminat cap a un augment de la participació i cap a un treball més comunitari.

Xavier Olivella

Àrea d'Economia i Empreses

El que fins ara hem assolit és tan sols el primer esbós de l'anomenat Estat de benestar. A partir d'ara cal potenciar-lo de forma que el 100% de la població participi dels seus avantatges i de les seves obligacions. Cal millorar el sistema de redistribució de la riquesa, adaptant-lo a la situació canviant que vivim i lliurant més

contra el frau fiscal. És necessari millorar els serveis assistencials i de previsió social de forma que, un cop tothom cobert, s'eviti la preversió del sistema. Cal millorar els serveis públics a fi que els diners que aportem els contribuents es gastin d'una manera eficaç, eficient i econòmica.

Només una vegada aconseguit tot això ens podrem plantejar si realment valia la pena l'esforç realitzat.

Ramon Alberch

Arxiu Municipal

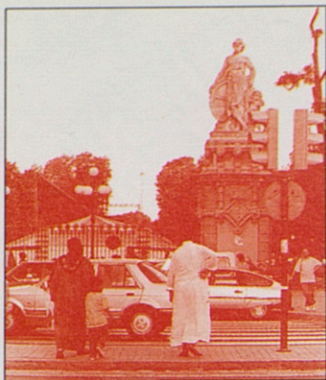
Sóc de l'opinió que acabar d'assolir l'Estat de benestar i garantir la pervivència dels seus efectes més positius —educació, sanitat, serveis, etc.— és, a hores d'ara, la prioritat essencial. Després —i penso que n'hi ha per temps— no quedarà altra sortida que univesalitzar-ne els beneficis més enllà del nostre entorn europeu.

Rafael Torrella

Arxiu Fotogràfic de Museus

És evident que patim una època de restriccions i, fins i tot, sembla que tornem enrere en algunes prestacions socials que s'havia aconseguit generalitzar. L'Estat de benestar ha donat lloc a un estat d'incertesa. Potser és l'hora de repensar la posició de l'home dins del món, deixar de ser tan materialista per fomentar una repartició equitativa de la riquesa i retrobar aspectes més lligats a la felicitat i a l'assoliment personal.

La política social europea i les ciutats

Quan Europa té problemes cada dia més difícils com ara la guerra, la immigració, les drogodependències o l'exclusió, cal que coneguem les polítiques socials que des d'Eurociutats es proposen i les convertim en serveis de ciutat a la Barcelona d'Eurociutats.

Europa és, en gran mesura, un sistema de ciutats i una realitat urbana. Més del 90% dels ciutadans i ciutadanes viuen en nuclis urbans. Diverses ciutats europees van constituir el 1988 l'associació *Eurociutats* a fi d'augmentar la cooperació municipal en l'àmbit europeu i de contribuir a la construcció europea. Una Europa que, des del punt de vista de les ciutats, ha d'enfortir també la seva dimensió social. El model de desenvolupament europeu, que combina creixement econòmic i benestar social, té les seves senyes d'identitat en els sistemes de protecció social, en la qualitat dels serveis sanitaris, l'accés a l'educació i la formació, la xarxa de serveis socials, el dret a l'habitatge, etc.

Tanmateix, la persistència de fenòmens d'exclusió social i les elevades taxes d'atur concentren nombrosos problemes socials, sobretot en els grans nuclis urbans.

El 1991 es va celebrar a Barcelona el Primer Congrés Europeu de Benestar Social, per tal d'abordar els principals reptes socials existents i els possibles efectes de l'Acta Única Europea.

Una de les recomanacions del Congrés va ser sol·licitar a les institucions comunitàries l'elaboració d'un Llibre Blanc sobre la política social i el paper de les ciutats.

Les diferents ciutats han elaborat conjuntament, sota la coordinació de l'Ajuntament de Rotterdam, un document que sota el títol «La política social i les ciutats» vol ser el punt de partença per a l'elaboració d'aquest llibre.

El seu significat és important perquè es tracta d'un diagnòstic, unes reflexions i unes propostes que han estat elaborades i consensuades per algunes de les ciutats europees més importants.

Pel seu interès específic, reproduïm ara un resum de l'apartat final de les conclusions i recomanacions que les ciutats fan en relació a la política social. El document, en anglès a l'original, ha estat editat en català per l'Àmbit de Benestar Social.

1. S'està produint una nova crisi en les principals ciutats europees. La crisi té un caràcter essencialment social, però està intrínsecament lligada a la revitalització de les economies urbanes i regionals, a la reestructuració de l'espai urbà i al procés de canvis demogràfics.

La crisi social urbana és una conseqüència de la distribució dels beneficis de la nova prosperitat i afecta particularment la posició de grups de població específics —pensionistes de la tercera edat, aturats a llarg termini, discapacitats, famílies amb només pare o mare, gent de diferents orígens ètnics i, en general, els pobres—, especialment en aquells casos en què coincideixen diferents posicions de desavantatge.

Aquest procés de segregació i d'exclusió constitueix una severa amenaça per a la cohesió social de la societat urbana, i va soscant el paper de les ciutats com a agents de canvi i motors del progrés del desenvolupament d'una nova Europa. Si les ciutats fallen a l'hora d'assegurar la cohesió social en un nivell urbà, Europa tampoc no aconseguirà aquests mateixos objectius dintre de la seva Comunitat.

Cal reconèixer que l'exclusió social té una rellevància molt alta, des del moment en què es tradueix en desocupació, pobresa, males condicions d'habitatge, problemes de salut pública, rendiments escolars molt baixos i manca de participació social.

“La persistència de fenòmens d'exclusió social i les elevades taxes d'atur concentren nombrosos problemes socials, sobretot en els grans nuclis urbans.”

2. Cal un reconeixement polític, no solament al paper de les ciutats com a motor del progrés econòmic, sinó també al seu indispensable paper en el foment de la qualitat democràtica de la ciutadania europea. Les ciutats són el lloc on el govern i l'administració es troben amb el ciutadà cara a cara i diàriament. El paper dels governs locals és particularment rellevant en el camp de la política social, on cal una resposta pública adequada i directa. El coneixement directe de les demandes socials i l'experiència tècnica de les ciutats és indispensable en el disseny i execució de polítiques eficients.

Eurociutats defensa el principi de subsidiarietat entre els diferents nivells d'administració —regional, nacional, europea—, però aplicat també fins al nivell local, de tal manera que els municipis puguin actuar efectivament, amb les competències i els recursos necessaris, en la planificació i gestió dels programes especialment dissenyats per a l'àmbit local. En aquest sentit, *Eurociutats* demana el status d'assessor de la Comissió Europea i el Parlament Europeu en relació a la política social. Això vol dir, també, participar més directament en la definició de polítiques comunitàries i en la gestió de programes estructurals i de lluita contra la pobresa.

3. El disseny d'una política social europea ha de tenir en compte les diferències socials existents a Europa, així com els efectes socials que pot provocar la construcció europea només des d'una perspectiva econòmica i monetària. Per això, *Eurociutats* defensa la dimensió social dins del projecte europeu, amb una progressiva harmonització de les

polítiques socials i l'establiment d'estàndars mínims de qualitat de vida als diferents països.

La progressiva harmonització de polítiques es fa necessària per evitar la competència social entre ciutats i països, una competència que, en el terreny social, podria beneficiar aquells que practiquen polítiques més insolidàries i castigar aquells que ofereixen prestacions més generoses i solidàries.

4. *Eurociutats* defensa la introducció d'una provisió base a tots els Estats membres de la Comunitat, que fixi uns nivells mínims de subsidis socials i rendes mínimes d'inserció. No és possible una política efectiva de serveis socials si no es basa en un sistema que garanteixi la percepció d'uns ingressos mínims. En aquest sentit, *Eurociutats* aboga perquè les institucions europees proveïxin els mecanismes de finançament comuns a fi d'ajudar els socis més necessitats a generar els recursos per l'assoliment dels objectius socials i dels nivells estàndars requerits pel conjunt de la Comunitat.

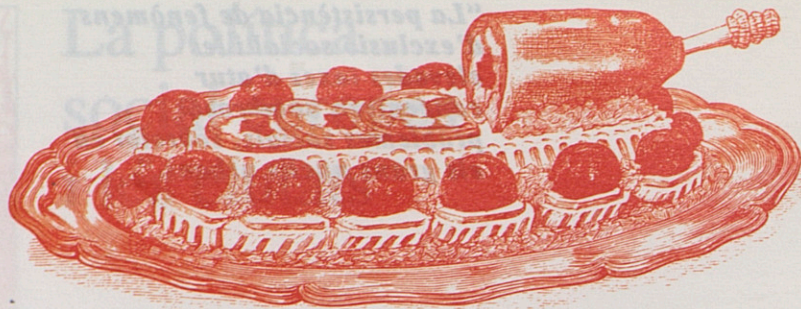
5. La Comunitat hauria d'assegurar entre els Estats membres

que tots els ciutadans tinguin accés igual als serveis existents i que cap en sigui exclòs per raons de sexe, religió, edat, origen ètnic o racial, nacionalitat o status legal o per simple manca d'informació. En aquest sentit i en aquests moments té una especial rellevància la garantia dels drets civils de les minories ètniques i dels grups d'immigrants en general. Cal que tinguin un accés igualitari als serveis socials, als llocs de treball, a l'habitatge, a l'atenció sanitària, l'esport o la cultura.

6. *Eurociutats* defensa una redistribució dels fons comunitaris basada en una valoració objectiva de les necessitats. Un nou esquema que possibiliti més participació dels ajuntaments, però que contempli també la participació dels beneficiaris en els diferents programes. Cal actuar amb un bon coneixement de les desigualtats i en aquest sentit és imprescindible millorar les eines d'observació, informació i avaluació de les accions socials.

En definitiva, *Eurociutats* aposta per una major connexió entre les polítiques econòmiques i les polítiques socials en l'àmbit comunitari i per una major descentralització de competències i de pressupostos. Des de l'òptica local, seria positiu que la Comissió i el Parlament Europeu elaboressin un «status social urbà» que especifiqui els drets i deures de les ciutats europees en el camp social, que reconegui i legitimi el seu paper en el desenvolupament de polítiques, competències i distribució dels fons europeus d'acord amb les necessitats socials.

Txema Castiella
Àmbit de Benestar Social

La ciutat està viva. Si la crisi econòmica ens alleugereix la butxaca, no ensorra les idees dels qui programen els centres culturals de la ciutat.

La vida renovada d'actes i propostes acaba, el 1993, amb una oferta variada que, en conèixer-la, fa agafar l'agenda i buscar dia i hora per estar-hi present.

Amb les il·lustracions d'una taula plena de menjars anti-règim, tan propis de les festes de Nadal, us diem a tots: les festes cal celebrar-les amb gresca, comunicació i ganes d'un futur sempre millor!

Itineraris històrics

El Museu d'Història de la Ciutat ja ha presentat la programació completa per a l'any 1994 de la nova edició dels seus Itineraris Històrics. La ciutat ofereix el seu patrimoni, el seu urbanisme i la seva morfologia com a elements vius per entendre la pròpia història a través d'una passejada urbana.

Si us en voleu informar podeu acudir al Servei d'Informació del Museu d'Història de la Ciutat, carrer del Veguer s/n o truqueu al 315 11 11.

Passejant per Sant Martí

"Passejant per Sant Martí" és el nom de l'exposició itinerant que ha organitzat l'Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí.

L'exposició vol reflectir de manera objectiva el passat més recent del Districte. Un seguit de fils conductors com ara l'agricultura, el procés industrial i el desenvolupament urbanístic ens guien per la història d'aquest Districte des del segle XVIII fins ara.

Fins al 28 novembre podeu veure aquesta exposició al Centre Cívic Besòs, de l'1 al 13 de desembre al Centre Cívic Sant Martí i del 15 de desembre del 1993 fins al 13 de gener del 1994 al Centre Cívic Can Felipa.

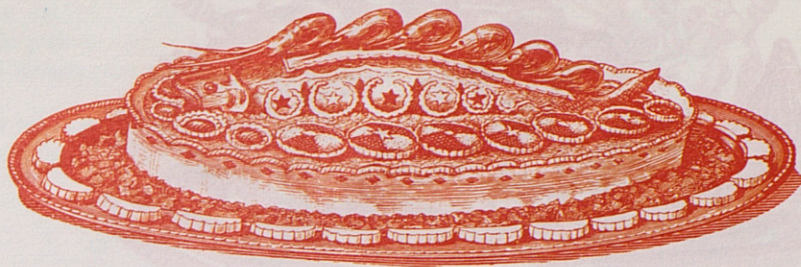
Satbar

El SAT —Centre Urbà de les Arts i l'Espectacle— ofereix un nou espai, el Satbar, amb capacitat per a 150 persones, que dona cabuda a totes les manifestacions culturals innovadores i interdisciplinaries amb la intenció de consolidar una plataforma per a nous creadors en qualsevol vessant cultural.

Si voleu més informació us podeu dirigir al Satbar, carrer de Monges, 2-6 o truqueu al telèfon 345 46 82.

Itineraris Botànics per Montjuïc

El parc de Montjuïc s'ha convertit en un dels principals espais lúdics de Barcelona. Des del punt de vista educatiu, Montjuïc és un laboratori d'experiències on es pot reconèixer la vegetació que ens és més propera i altres espècies ornamentals i establir-ne una relació directa amb el territori del nostre entorn. Amb l'objectiu d'oferir les eines necessàries per al descobriment d'aquest parc, el Jardí Botànic ha preparat una carpeta pedagògica per a les escoles que permet, prèvia preparació a classe, fer un itinerari per identificar les propietats de les plantes i seva classificació a partir de l'observació. Aquesta proposta està adreçada principalment als alumnes del tercer cicle d'ensenyament primari.

Nits astronòmiques a Collserola

Fins al 17 de desembre podeu participar en les sessions d' iniciació a l'astronomia a Mas Pins —carretera de Molins de Rei a Vallvidrera, km 8—.

Per prendre part en qualsevol d'aquestes activitats cal fer una inscripció prèvia la mateixa setmana en què es fa l'activitat que trieu. Per fer-ho podeu trucar al telèfon del Centre d'Informació del Parc de Collserola 280 35 52.

La col·lecció del mes al Museu Marès

Aquest any el Museu Marès ha organitzat una activitat nova, "La Col·lecció del Mes" a fi de donar a conèixer les col·leccions del Museu Sentimental. Les col·leccions del Gabinet del Col·leccionista surten de les vitrines per tornar a ser, temporalment, instruments amb vida.

Un dissabte al mes, fins a l'abril del 1994, podreu gaudir de les col·leccions. El 13 de desembre és el dia de les figures de pessebre. Després vindran els jocs de naips, les pipes o els ventalls.

Per participar en aquesta activitat del Museu Marès cal inscriure's. Per informar-vos truqueu al 310 58 00.

Tallers per a les escoles al Museu de Zoologia

El Museu de Zoologia ofereix a les escoles un cicle de tallers dedicats als estudiants de primer i segon cicle d'ensenyament bàsic. Els escolars hi poden trobar propostes tan interessants com "Les abelles i la mel", "El món de les formigues", "Un carnaval de sons" o "Classifiquem els animals" que els permetran descobrir des del per què de la gran varietat d'espècies de formigues, la importància dels sons en la comunicació animal o la classificació universal i científica del món dels éssers vius.

Els tallers duren fins al 30 de maig del 1994 i us en podeu informar posant-vos en contacte amb el Museu de Zoologia, passeig Picasso s/n, telèfon 319 62 12.

Voluntaris del Jardí Botànic

Ara podeu dedicar una part del vostre temps lliure a cuidar un tros de jardí, a col·laborar en projectes d'estudi de la vegetació, guiar grups per itineraris botànics, preparar festes i activitats per als amants de la natura o dissenyar jocs educatius per a les escoles. Ser Voluntari del Jardí Botànic és participar en una acció cívica per a tota la societat. Informeu-vos-en trucant al 325 81 04.

Art-Afro-Urbà

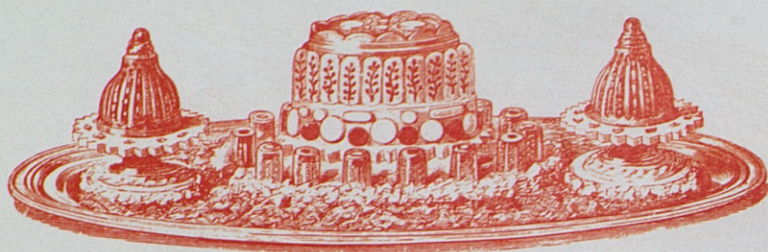
Art-Afro-Urbà és un conjunt d'actes organitzats pel Centre Cívic Drassanes que, mitjançant la imatge i el so, vol mostrar-vos la concepció estètica de l'Àfrica Negra. Ciutat Vella és un lloc idoni per a la mostra ja que és un dels nuclis urbans on la realitat intercultural es fa més palesa.

Fins al 15 de gener teniu l'oportunitat de gaudir amb l'art, la música, la dansa i la gastronomia africanes.

Dona, t'esperem el teu dia

El Centre Cívic del Carmel ja ha tornat a iniciar els cicles de xerrades dirigides a les dones en el marc de l'espai "Dona, t'esperem el teu dia". La freqüència de les xerrades és setmanal i es pot escollir entre dos horaris diferenciats i alterns: un dimecres cada quinze dies de 15,30 a 17 hores per a dones amb fills petits, i un dijous cada quinze dies de 18 a 19,30 hores dirigit a dones de més de quaranta anys. L'objectiu d'aquesta doble programació és que hi pugui participar un nombre més elevat de dones.

Si en voleu més informació truqueu al 429 08 09 o dirigiu-vos al Centre Cívic del Carmel, carrer del Santuari 27.

La porta de Sarrià

No vol dir que es tanqui aquest barri, ni que s'hi hagi de demanar permís per entrar. Es tracta de l'escultura que, amb el nom de "Porta de Sarrià", s'ha instal·lat a la cruïlla de la Via Augusta amb el passeig de la Bonanova, a l'espai que cobreix un dels primers trams dels Túnel de Vallvidrera. Obra d'Emili Armengol, va ser inaugurada durant la recent festa major de Sarrià.

Parc de l'Oreneta

Ha acabat la remodelació del Parc del Castell de l'Oreneta, provocada per les obres de construcció de la Ronda de Dalt. Precisament el soterrament d'un tram d'aquesta via ha permès ampliar una hectàrea la superfície del parc, de manera que ara ja en té més de dotze. La remodelació ha suposat la replantació de 200 arbres i 400 arbusts de grans dimensions.

Més vorera a la plaça Catalunya

La vorera del costat Besòs de la plaça Catalunya aviat tindrà més amplada. Amb les obres que s'hi estan fent, aquest tram s'eixamplarà quatre metres, es canviaran els accessos subterranis i es reubicaran els quioscs. Els vianants hi guanyaran espai, i s'hi reordenaran les parades d'autobusos i taxis.

Millores a Anselm Clavé

S'estan enllestint les obres de remodelació del carrer Anselm Clavé, a Ciutat Vella. Desviament dels serveis i nova pavimentació són els treballs que s'hi fan i que aniran acompanyats, tot seguit, de la millora total de la plaça del Duc de Medinaceli.

Emili Mira ja te plaça

Un espai obert a la cruïlla dels carrers de Quatre Camins i de Llusanès és la plaça que Barcelona dedica al doctor Emili Mira, primer catedràtic universitari de psiquiatria a tot Espanya i un dels principals promotors d'aquesta disciplina al país. Nascut a Cuba, Emili Mira va treballar a Barcelona fins al 1939, moment en què es va haver d'exiliar per raons polítiques. Va treballar, fins a la seva mort, ocorreguda el 1964, a França, Gran Bretanya i diversos països d'Amèrica Llatina, on està considerat un dels "pares" de la psicologia i la psiquiatria.

La Font del Racó, restaurada

Un dels espais més trepitjats de la muntanya del Tibidabo, la Font del Racó, ha estat restaurat. Des de la seva inauguració el 1926 — a partir d'un disseny de Rubió i Tudurí—, i havent patit el pas de milers de visitants i tribulacions com les nevades de l'any passat, el parc havia sofert problemes d'erosió, pèrdua de vegetació i degradació dels seus elements urbanístics, circumstàncies que feien necessària la rehabilitació. Replantació de diverses espècies, cura i identificació dels exemplars més antics i noves tanques de seguretat han configurat la restauració de la Font del Racó.

Laberint Horta

I si uns acaben, altres comencen. Els jardins del Laberint d'Horta també volen viure millor, i per això els han tancat temporalment a fi de fer-hi diversos treballs de restauració. Un cop acabada la feina, cap al setembre de l'any vinent, s'hi haurà reconstruït el jardí romàntic i els elements ornamentals del sector clàssic estaran rehabilitats. La Comunitat Europea subvenciona aquesta operació, que tot i obligar a tancar els jardins al públic, no impedeix que s'hi puguin fer visites concertades en grups reduïts.

Retalleu les dues siluetes i enganheu-les en una fulla.
Retalleu els tres braços i enganheu-los.
Doblegueu les siluetes per la línia de punts.
Col·loqueu-les damunt d'un quadrat i situau-vo-les a
centímetres del pos.
Feu unes boletes de paper rebregat i tracteu-les.
Puntuació: 10 punts el gat, 15 punts el gos.

1981 de joc

Noves iniciatives al Centre Cívic Can Deu

El Centre Cívic Can Deu de Les Corts, a més dels tallers i activitats que va iniciar el setembre, ha començat aquest novembre dues iniciatives molt interessants. D'una banda, les copes-concert que tenen lloc al bar del Can Deu i, sota l'eslògan "De viva veu", cada primer divendres de mes ofereixen un concert —soul, pop, funky, swing, folk, jazz i flamenc— precedit de l'actuació de grups locals.

També s'estan preparant tot un seguit de sessions anomenades "Tertúlies al capvespre", iniciatives que pretén recuperar la tertúlia com a mitjà de comunicació i participació.

Campanya d'activitats "Nadal a Les Corts"

El Districte de Les Corts està preparant la campanya que anualment adreça als ciutadans anomenada "Nadal a les Corts". Les activitats programades van des d'una exposició de figures de pessebre, un pessebre a la plaça Comas realitzat per l'Escola d'Art Groc, concerts de corals, sopar amb un menú especial preparat per Pep Salsetes, màgia, cançons, tallers per a tothom, festes, ludoteca, cinema. I per cloure, la Cavalcada de Reis que, organitzada per l'Associació de Veïns i Comerciants del carrer Vallespir, farà el recorregut pels carrers de Les Corts i Sants-Montjuïc.

Torre Llobeta, de palau medieval a centre cívic

Aquest és el títol del llibre que està a punt de presentar-se al Centre Cívic Torre Llobeta.

El tema del llibre és el resultat d'un estudi fet sobre l'edifici de Torre Llobeta, seu del Centre Cívic i que aquest any ha complert el desè aniversari.

L'estudi té dos vessants diferenciats però complementaris: alhora: un, més històric i periodístic, tracta l'edifici com un fidel testimoni de l'evolució de tot un barri. L'altre tracta més concretament de la seva evolució i dels seus elements arquitectònics i artístics.

Els autors de l'obra són Pere Baseran, Ernest Alòs, Josep M. Huertas i Desideri Díez. També han comptat amb la col·laboració de la Unitat Operativa del Patrimoni Monumental i Històric de l'Àrea d'Urbanisme, el Centre Cívic i l'Arxiu Municipal del Districte de Nou Barris.

Casals Infantils de Nadal a Sant Andreu

El 27, 28, 29 i 30 de desembre estarà obert, a l'escola Ignasi Iglésies per a tots els nens i nenes de 6 a 12 anys el Casal de Nadal de Sant Andreu amb la col·laboració de l'associació Llampec Jocs. També, durant els mateixos dies, el Casal Infantil de Nadal, al Centre Cívic La Sagrera, oferirà activitats als nens i nenes del barri amb la col·laboració de l'esplai Cap i Cua.

Un nou centre cívic al Besòs

A finals de novembre tots els veïns i veïnes dels barris del Besòs han celebrat la inauguració del Centre Cívic Besòs.

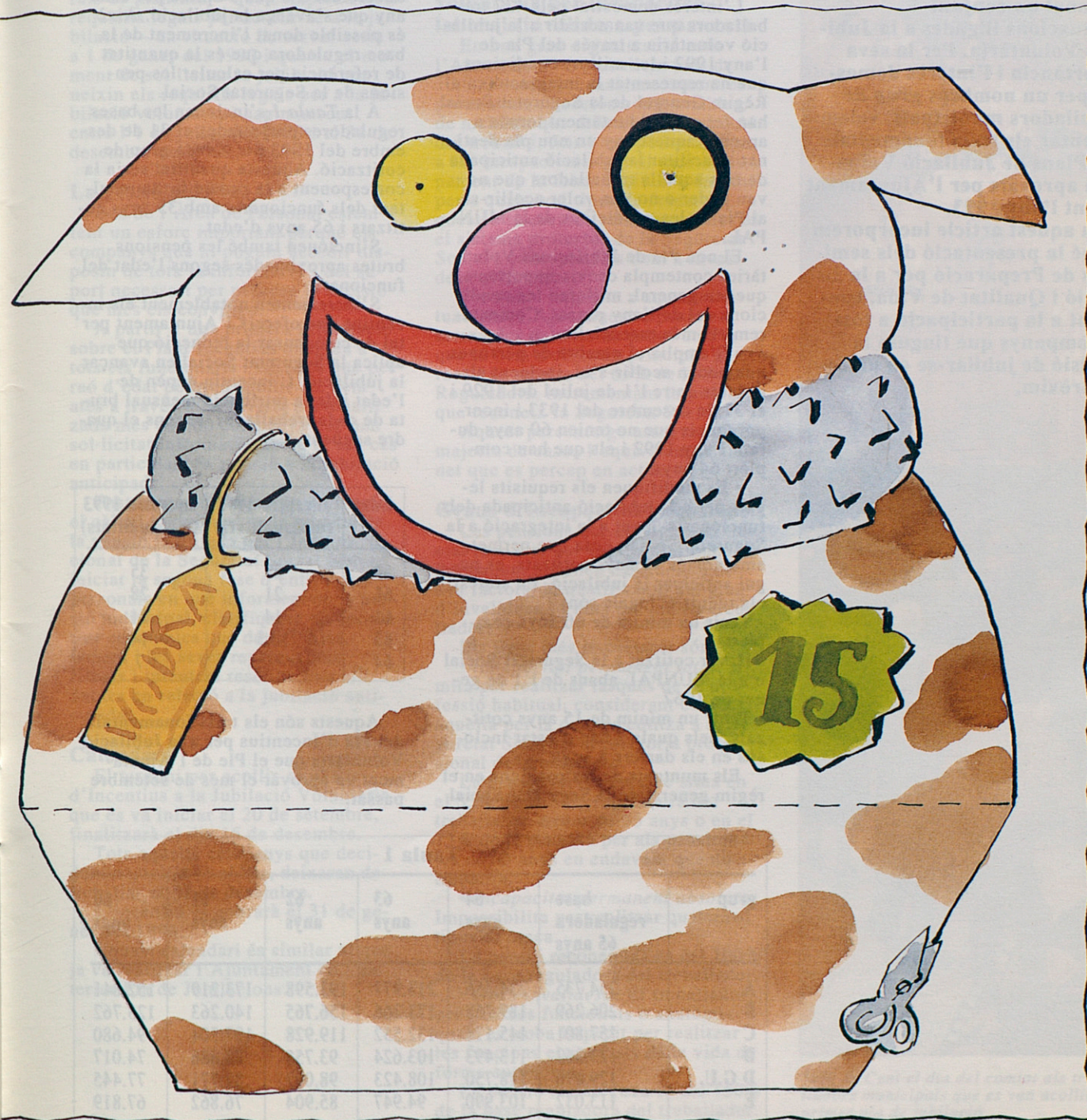
Aquest equipament municipal, a la rambla Prim cantonada amb el carrer Marroc, serà el tercer centre cívic del Districte de Sant Martí, després del de Sant Martí a la Verneda i el de Can Felipa al Poblenou.

La creació d'aquest centre contribuirà, sens dubte, a millorar la qualitat de vida dels seus habitants en un doble sentit: primer, perquè la compactació de diversos serveis que ja existien a la zona garantirà avantatges importants per al ciutadà i, en segon lloc, perquè la dinamització cultural dels diferents espais es traduirà en un augment significatiu de l'oferta lúdico-cultural.

El Gat i el Gos

Retalleu les dues siluetes i enganxeu-les en una cartolina.
 Retalleu els tros blanc de les boques.
 Doblegueu les siluetes per la línia de punts.
 Col·loqueu-les damunt d'una taula i situeu-vos a una distància de 50 centímetres del gat i a 60 centímetres del gos.
 Feu unes boletes de paper rebregat i tracteu d'encertar la boca.
 Puntuació: 10 punts el gat, 15 punts el gos.

Jubilacions voluntàries

Aquest any 1993 estem portant a terme des de l'Àrea de Personal un conjunt d'actuacions lligades a la Jubilació Voluntària. Per la seva importància i l'interès demostrat per un nombrós grup de treballadors municipals, volem comentar els trets fonamentals dels Plans de Jubilació Voluntària aprovats per l'Ajuntament durant l'any 1993.

En aquest article incorporarem també la presentació dels seminaris de Preparació per a la Jubilació i Qualitat de Vida, convidant a la participació a tots els companys que tinguin la previsió de jubilar-se en un futur pròxim.

El pla d'incentius a la jubilació voluntària

L'interès demostrat pels 427 treballadors que van accedir a la jubilació voluntària a través del Pla de l'any 1992 i les millors condicions que ha representat la integració en el Règim General de la Seguretat Social han fet que l'Ajuntament tornés a aprovar aquest any un nou pla destinat a facilitar la jubilació anticipada de tots aquells treballadors que no van poder o no van voler acollir-se al Pla en les condicions de la MUNPAL.

El nou Pla de Jubilacions Voluntàries contempla canvis importants que, en general, milloren les condicions del de l'any passat. Comentarem els més essencials:

- S'amplia el nombre de persones que poden acollir-s'hi, incloent els nascuts entre l'1 de juliol del 1929 i el 31 de desembre del 1933 i incorporant els que no tenien 60 anys durant l'any 1992 i els que han complert 64 anys.

- Es modifiquen els requisits legals per a la jubilació anticipada dels funcionaris degut a la integració a la Seguretat Social, cosa que permet, amb només 15 anys cotitzats, es pugui anticipar la jubilació. En síntesi, els requisits legals són:

- Tenir un mínim de 60 anys complerts.
- Haver cotitzat a la Seguretat Social o a la MUNPAL abans de l'1 de gener de 1967.
- Tenir un mínim de 15 anys cotitzats, dels quals 2 han d'estar inclosos en els darrers 8 anys.

Els muntants de les pensions en el règim general de la Seguretat Social

són, en general, més elevats que els de la MUNPAL, tot i comptant la reducció del 8% que s'aplica per cada any que s'avança la jubilació. Això és possible donat l'increment de la base reguladora que és la quantitat de referència per calcular les pensions de la Seguretat Social.

A la *Taula 1* s'inclouen les bases reguladores projectades el 31 de desembre del 1993 per a cada grup de cotització. Aquesta quantitat seria la corresponent a la pensió bruta resultant dels funcionaris amb 35 anys cotitzats i 65 anys d'edat.

S'inclouen també les pensions brutes aproximades segons l'edat del funcionari.

S'incrementen notablement els incentius que ofereix l'Ajuntament per tal de compensar la reducció que aplica la Seguretat Social en avançar la jubilació. L'incentiu depèn de l'edat i de la retribució mensual bruta de cada treballador, segons el quadre següent:

Edat	Incentiu 1992 (mensualitats)	Incentiu 1993 (mensualitats)
60	28	35
61	21	28
62	14	21
63	10.5	14
64	-	7

Aquests són els trets fonamentals del Pla d'Incentius per a la Jubilació Voluntària que el Ple de l'Ajuntament va aprovar el mes de setembre passat.

Taula 1

grup	base reguladora 65 anys	64 anys	63 anys	62 anys	61 anys	60 anys
A	254.735	234.356	213.977	193.598	173.219	152.841
B	206.269	189.768	173.266	156.765	140.263	123.762
C	157.801	145.176	132.552	119.928	107.304	94.680
D	123.362	113.493	103.624	93.755	83.886	74.017
D G.U.	129.076	118.750	108.423	98.097	87.771	77.445
E	113.032	103.990	94.947	85.904	76.862	67.819

Informació i Inscripció:
les persones interessades
s'hauran d'adreçar al:
Centre de Selecció i Formació
de Personal
C/ Ferran, 34 entresol
Tel. 402.77.61

Qui pot acollir-s'hi?

Els funcionaris o contractats laborals de plantilla —que compleixin els requisits legals per acollir-se a la jubilació— en situació de servei actiu a 1 de gener del 1993 i que en el moment de sol·licitar la jubilació reuneixin els requisits legals per a la jubilació voluntària i hagin nascut entre l'1 de juliol del 1929 i el 31 de desembre del 1993.

La gestió del Pla

Des de l'Àrea de Personal estem fent un esforç important perquè els companys que hi puguin accedir disposin de tota la informació i del suport necessari per prendre la decisió que més els convingui.

A partir d'una primera informació sobre el Pla d'Incentius dirigida a tots els funcionaris i laborals que per raó d'edat podrien acollir-se, hem atès a través d'entrevista personalitzada més de 500 companys que han sol·licitat informació sobre el seu cas en particular, en relació a la jubilació anticipada.

Posteriorment i després d'obtenir el càlcul individual de la quantia de la pensió facilitada per l'Institut Nacional de la Seguretat Social hem iniciat la segona fase d'entrevistes personals en què informem de la pensió individual, clarifiquem els incentius econòmics que dona l'Ajuntament i les seves repercussions fiscals i intentem resoldre tots els dubtes en relació a la jubilació anticipada.

Calendari

El termini per acollir-se al Pla d'Incentius a la Jubilació Voluntària que es va iniciar el 20 de setembre, finalitzarà el dia 15 de desembre.

Tots aquells companys que decideixin acollir-se al Pla, deixaran de treballar el 31 de desembre.

L'incentiu es cobrarà el 31 de gener del 1994.

Aquest calendari és similar al que ja va realitzar l'Ajuntament en l'anterior Pla de Jubilacions.

El pla de millora de les condicions de jubilació voluntària per incapacitat laboral (invalidesa permanent)

En una gran organització com l'Ajuntament on treballem més de 10.000 persones, malauradament es produeixen situacions irreversibles de malaltia que dificulten l'execució del treball i, fins i tot, poden arribar a ser incapacitants per al desenvolupament de la feina habitual o inclús per a qualsevol tipus de feina. Aquestes situacions estan recollides en el sistema protector de la Seguretat Social i conceptuals com a invalidesa permanent.

Per donar resposta a aquestes situacions, l'Ajuntament a posat en marxa des del mes de juliol un Pla que té com a objectiu principal garantir un mínim del 85% de la Base Reguladora, incrementant la pensió que reconeix la Seguretat Social.

Aquest percentatge assegura en la majoria de casos l'equivalent al sou net que es percep en actiu.

Graus d'Incapacitat i Pensions:

Les pensions que la Seguretat Social reconeix per Incapacitat Laboral Permanent depenen bàsicament de dos factors: la qualificació del grau d'invalidesa i l'edat del malalt-treballador.

Els tipus més importants són:

- **Incapacitat permanent total:** limita per realitzar tasques de la professió habitual, considerant com a tal aquella per la qual es cotitza a la Seguretat Social o la categoria professional del treballador.

La pensió reconeguda se situa en el 55% de la base reguladora del treballador menor de 55 anys o en el 75% de la mateixa per als pensionistes de 55 anys en endavant que no treballin.

- **Incapacitat permanent absoluta:** impossibilita per realitzar qualsevol tipus de tasca.

La pensió reconeguda és del 100% de la base reguladora del treballador.

- **Gran invalidesa:** El treballador, per pèrdues funcionals o anatòmiques, es troba impedit per realitzar les funcions elementals de la vida de forma autònoma.

La pensió reconeguda és del 150% de la base reguladora del treballador.

Saló de Cent el dia del comiat als treballadors municipals que es van acollir al primer pla de jubilació

"El nou Pla de Jubilacions Voluntàries contempla canvis importants que, en general, milloren les condicions del de l'any passat."

Les pensions reconegudes per la Seguretat Social en els dos darrers casos permeten —en la majoria de situacions— mantenir el nivell adquisitiu en relació al sou en actiu. No obstant això, en el grau d'Incapacitat Permanent Total i especialment quan el treballador té menys de 55 anys, la quantia de la pensió queda molt reduïda i pot obligar que companys amb greus problemes de salut continuïn treballant per no veure tan reduïts els seus ingressos.

L'Incentiu

Per garantir el 85% de la Base Reguladora, l'Ajuntament dona un incentiu econòmic equivalent als costos de capitalització d'una pensió vitalícia que cobreixi el diferencial entre la pensió reconeguda per la Seguretat Social i l'esmentat 85%. Amb aquest incentiu s'ha concertat amb una entitat financera la garantia de la percepció mensual de l'esmentada pensió vitalícia, sense perjudici perquè el treballador pugui optar per disposar lliurement de l'incentiu.

Qui pot acollir-s'hi?

En col·laboració amb els serveis de la Inspecció Mèdica de l'Àrea de Personal i de la Guàrdia Urbana, ens hem adreçat a aquells treballadors que, per la seva situació de salut, podrien tenir requisits per acollir-se a aquest Pla. El contacte inicial és, doncs, la respectiva Inspecció Mèdica que prèviament valora cada cas en funció del tipus de malaltia.

El procediment que seguim

A partir del primer contacte amb Inspecció Mèdica, des del Centre de Selecció i Formació de l'Àrea de Personal, donem una àmplia informació sobre el Pla, informem sobre el mantant de la pensió individual i iniciem immediatament el procés de gestió per a la tramitació de la Jubilació per Incapacitat amb les persones que voluntàriament s'hi acullen.

Aquest procés, que pot durar uns 6 mesos, el fem amb col·laboració amb empreses especialitzades en la gestió d'incapacitats laborals i inclou l'assessorament mèdic i legal al treballador durant tot el procés fins arribar al Tribunal Mèdic que reconeix els diferents graus d'incapacitat.

Fins al moment actual s'han acollit al Pla 65 persones que es troben en diferents moments de la gestió.

A diferència del Pla d'Incentius a la Jubilació Anticipada, que té un termini per acollir-se, el Pla de Millora de les Condicions de Jubilació Voluntària per Incapacitat Laboral, es contempla de forma més oberta per recollir les situacions que ens afecten la salut en l'actualitat o en el futur.

Els seminaris de preparació per a la jubilació

A principis de l'any 1993, i com a petita contribució a l'Any de la Gent Gran, des de l'Àrea de Personal vam iniciar una nova experiència lligada al Pla d'Incentius a la Jubilació Voluntària, oferint a tots els que es van acollir a la jubilació, la possibilitat de participar en uns seminaris de Preparació per la Jubilació que giren entorn del concepte de qualitat de vida i que permet treballar en grup una sèrie de temes característics de l'etapa de la Jubilació i de la futura tercera edat.

Els objectius del Seminari

- Reflexionar sobre la nova etapa de la jubilació.
- Aportar informació pràctica i concreta sobre temes d'interès: recursos socials, oci, i temps lliure, pensions i prestacions de la Seguretat Social, voluntariat, salut...
- Prevenir, oferint pautes que permetin pal·liar les conseqüències ne-

gatives de la jubilació i l'envelliment abans que apareguin.

• **Ajudar a viure amb plenitud** l'etapa de la jubilació i globalment contribuir a elevar la qualitat de vida de cada persona dins el seu entorn, en el marc de les relacions de parella, familiars i d'amistats.

La participació de més de 200 companys i la valoració positiva que vam fer, ens ha animat a continuar la experiència i a dur a terme altres seminaris d'aquest tipus dirigits a tots els empleats municipals que s'han jubilat o que es jubilaran durant l'any 1993.

Durant els mesos de gener i febrer del 1994 tenim previst iniciar diversos seminaris per a aquelles persones que tenen previst jubilar-se els propers 12 mesos i als quals invitem a participar, amb la seguretat que seran de gran utilitat per preparar, preveure i millorar el futur.

La durada dels seminaris és de 18 hores dividides en sessions de tres hores amb horaris de matí i de tarda.

Dionisio Ortiz
Àrea de Personal

ARA VE
NADAL
III

FUM FUM
FUM

Més de 20.000 habitatges* de tot Catalunya per triar

*L'ajudem a
trobar*

*L'ajudem a
triar*

Li oferim a l'acte una llista d'habitatges seleccionats d'acord amb el que vostè desitja: per situació, superfície, preu, etc. És un servei gratuït i sense cap mena de compromís, encara que no sigui client de Caixa de Catalunya.

Truqui al ☎ **310 12 12** o vingui a qualsevol de les nostres oficines.

* Informació facilitada pels Agents de la Propietat Immobiliària-API i pels Promotors i Constructors d'Edificis.

PROGRAMA HABITATGE

Molt més que una hipoteca

CAIXA DE CATALUNYA

R. 1990 5 2